Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis Išeina Kasdien, Apart Nedėldienių

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, o Išlaimėsit Pasaulį!

No. 293 Telephone, Stagg 3878 Brooklyn, N. Y., Antradienis, Gruodžio (Dec.) 10, 1929 Pavienio Numerio Kaina 4c Metai XIX, Dienraščio XI

Tūkstančiai Darbininkų Išmetama iš Darbo

SYRACUSE, N. Y.—Nieko negelbsti prezidento Hooverio šauksmas apie "prosperity" ("gerus laikus"), čia ir apielinkėj darbdaviai kiekvieną dieną atleidžia darbininkus iš darbo.

Apie 1,000 darbininkų neteko darbo užsidarius Halcomb ir Crucible plieno kompanijų dirbtuvėms. Halcom plieno kompanija pranešė, kad ji atidarysianti dirbtuvę pradžioj sausio, nukapojant darbininkams algas nuo 5 iki 7 centų į valandą.

Franklin Automobilių Kompanija atleido apie tris tūkstančius darbininkų, prie darbo palikta tik apie 500.

Penki šimtai darbininkų neteko darbo, kuomet visai užsidarė Adams Axle kompanijos automobilių dirbtuvė. Ši kompanija yra šaka Durant Motor kompanijos.

Brown, Chapin Kompanija, šaka General Motors kompanijos, visai uždarė savo dirbtuvę ir arti 2,000 darbininkų neteko darbo.

Bet, kuriose dirbtuvėse darbininkai dar dirba, ten viešpatauja racionalizacija —nepaprastas darbo intensyvumas.

Del to čia tarp darbininkų auga kovingumo dvasia.

Kitur Atleidžiami Darbininkai

Suvirš 1,600 darbininkų atleido Wright Aeronautical Korporacija Patersone bėgy pastarųjų kelių savaičių.

Detroite Fisher Body dirbtuvė, priklausanti General Motors Kompanijai, atleido iš darbo tūkstančius.

Išteisino Fašistą del Nužudymo Darbininko

VIENA, Austrija.— Spalių 19 d. fašistų organizacijos Heimwehr vadas Mayer nušovė darbininką Artner. Šiomis dienomis atsibuvo jo teismas. Teisėjas Loeben, pats priklausantis Heimwehr organizacijoj, išteisino Mayer žmogžudystėj.

LENKIJOS FAŠISTAI KVIEČIO VOLDEMARĄ PROFESORIAUTI?

BERLYNAS.— Čia gauta pranešimas, kad Lenkijos fašistai kviečia buvusį Lietuvos fašistinį diktatorių A. Voldemarą profesoriauti Vilniaus Universitete. Sakoma, tam pritaria ir pats Pilsudskis.

Susipykęs su smetoniniais fašistais Voldemaras negalįs gauti vietos Kauno Universitete.

Nubaudė Už Slėpimą Plėšikų

Už paslėpimą savo namuose policijos ieškomų pavojingų plėšikų Jockaus ir Šlušnio, pilietė Lukauskienė iš Vaikelių kaimo (Kretingos apskr.) Klaipėdos Krašto ir Kretingos komendanto pulk. leit. Liormono įsakymu buvo nubausta 3 mėnesius kalėti.

Patriotai Sako, Stimson Žioplai Pasirodė Su Nota Sovietams

WASHINGTON.—Nacionalė Patriotų Lyga sekmadienį pasiuntė valstybės sekretoriui Stimson savo pareiškimą delei pasiųstos notos Sovietų Sąjungai. Sako, kad valstybės departmentas siųsdamas Sovietams notą, žioplai pasielgė. Esą, davė Sovietams progą sukelti savo šalies žmones prieš Ameriką, nurodant, kad reikia būt pasirengus gintis nuo imperialistų atakų.

Surado Būdą Fotografavimui Tiesiog ant Metalo

ITHACA, N. Y.—Sekmadienį Cornell Universitete tapo viešai paskelbta, kad surasta būdas ėmimui fotografijų tiesiog ant metalo. Dabar paveikslų traukimui nuaudojama tam tikra "jautrioji" (linkui šviesos) plotvė. Atrasta, kad metalai užrekorduoja elektronų srovių įsispaudimus, o tie ženklai gali būt "išvystyti" pagaminimui paveikslo.

Išradėjas yra Dr. P. H. Carr.

Kauno Žydaitė — Meksikos Grožio Karalienė

Associated Press praneša, kad p-lė Berta Germanaitė, 18 metų amžiaus Kauno žydaitė, kuri prieš metus laiko atvyko į Meksikos Miestą pas anksčiau į ten atvykusius savo tėvus, įvykusiame dabar Meksikos mieste gražiųjų merginų konteste buvo pripažinta gražiausia ir laimėjo gražumo karalienės titulą.

Medžiai Išdalinti Ūkininkams

Pereitais metais, sulyg Clarke-McNary aktu, beveik 29,000,000 girių medžių buvo valstijų ir teritorijų išdalinti, daugiausia ūkininkams. Po šiuo aktu valstijos ir teritorijos veikia išvien su federale valdžia. 1928 m. 34 valstijos, Hawaii ir Porto Rico rėmė šitą darbą. Bet tik kelios valstijos davė ūkininkams medžio už dyką.

Per 1928 m. valstijos pristatė net 68,565,000 medžių. Iš tų, 28,760,000 išdalinti ūkininkams po Clarke-McNary kooperacijos planu. Suvirš 18,000,000 pasodinimui ant privatiškų žemių, ne ant ūkių. Ir suvirš 21,000,000 aprūpinti pasodinimui ant valstijų žemių.

Vien tik New Yorkas išdalino 9,840,000 medžių, ir Pennsylvanija 9,062,396, Ohio 1,528,200; Massachusetts 1,139,700; Vermont 862,500; ir New Jersey 783,000. Dvi valstijos, apart viršminėtų 34 valstijų, West Virginia, ir Florida, negalėjo pristatyti medžių, nes jie buvo dar per jauni.

F. L. I. S.

Amerika Pasirašė Sutartį Prisidėjimui Prie Pasaulinio Teismo

BERNE, Šveicarija.—Jay Pierrepont Moffat, Amerikos atstovas Šveicarijoj, varde Jungtinių Valstijų valdžios pasirašė sutartį del Jungtinių Valstijų prisidėjimo prie imperialistų pasaulinio teismo.

Lenkų Policija Bažnyčioj Malšino Ukrainiečius Studentus

LVOVAS.— Vienoj iš Lvovo stačiatikių bažnyčioj vėl įvyko kruvinas susidūrimas. Susidūrimo priežastis — ukrainiečių studentų giedojimas tautinio himno bažnyčioj. Per susidūrimą sužeista 20 žmonių.

13 Metų Vaikas Nuteistas Ant Viso Amžiaus Kalėjiman

SEARCY, Ark.— Olether Long, 13 metų amžiaus negrukas, tapo pasmerktas ant viso amžiaus į kalėjimą už tariamą užpuolimą ant baltosios mergaitės, 11 metų amžiaus. Sakoma, pereitą savaitę jis prisipažinęs prie kaltės.

Žinoma, baltasis vaikas, tokio amžiaus ir už tokį prasikaltimą, nebūtų taip nubaustas.

Bomba Sudraskė Tris Vaikus ant DeKalb Ave.

Nežinia kokio kerštininko atsiųsta bomba, trūkdama, sudraskė tris vaikus, Brooklyne, kambariuose turtingo italo statybos kontraktoriaus, Josepho Falzone, po num. 1,317 DeKalb Avenue, pereitą sekmadienį, besirengiant motinai su paaugesniais vaikais į bažnyčią.

Virtuvėje ant stalo gulėjo atsiųsta dėžutė. Trys čia buvę vaikai pamanė, kad tai kalėdų dovana, ir pabandė atidaryt dėžutę. Bet joj vietoj dovanų buvo bomba, kuri sporgdama užmušė Mariutę, 15 metų amžiaus, Phillipą 13 metų ir Rožytę 8 metų. Du jaunesni vaikai, kurie su motina buvo kitame kambaryje, išliko gyvi. Tėvas buyo nuo ketvirtadienio išvažiavęs į Pennsylvaniją, kaip jis sakėsi, medžioti.

Jis nuo ko tai gaudavo grūmojančius laiškus, grąsinančius jį nužudyt, jeigu jis neišsikraustys iš Amerikos. Kaltininkas yra dar kol kas nežinomas.

Išvažiavo Į Kelionę Aplink Pasaulį

Lapkričio 20 d. išvažiavo motorcikliu "F. N." į kelionę aplink pasaulį žurnalistas M. Šalčius ir Lietuvos esperantininkų sąjungos pirmininkas A. Paškevičius. Pirmiausia jie važiuoja į Vokietiją.

Desėtkai Žuvo Nuo Audros

LONDONAS.— Jūrų pakraščiuose Anglijoj nuo didelės audros šeštadienį žuvo desėtkai žmonių.

Philippville, Algerija.—Čia streikuoja prieplaukos darbininkai. Prieplaukos darbininkai sudarė skyrių Revoliucinės Transporto Darbininkų Unijos.

Lietuvos Klerikalai Žada Apskūsti Popiežiui Smetonos Valdžią

KAUNAS. — Uždarytos Utenos "Saulės" gimnazijos vietoj, fašistų švietimo ministerija steigia valstybinę gimnaziją. Lapkričio 18 d. į Uteną komandiruotas Ramygalos vidurinės mokyklos direktorius p. B. Liesys, kuriam pavesta suorganizuoti naują gimnaziją.

Ryšy su Utenos "Saulės" gimn. uždarymu, kat. veik. centras turėjęs posėdį. Kalbama, kad krikščionys šį vyriausybės pasielgimą žada apskūsti Vatikanui.

72 Žuvo Chinijos Piratams Užpuolus Laivą

HONGKONG, Chinija.— Sekmadienį chinai piratai bandė apiplėšti Anglijos pasažierinį laivą Haiching, kuris plaukė iš Swatow į Hongkong su 300 pasažierių. Susikirtime tarp piratų ir laivo darbininkų žuvo dvylika asmenų. Apie 60 chinų pasažierių nušoko nuo laivo ir prigėrė.

Piratų užpultas laivas šaukė pagelbos. Pagelbon pribuvo du Anglijos karo laivai, ir piratai tapo suimti.

Susisiekimas Telefonu iš New Yorko su Laivu už 200 Mylių

NEW YORK.— Sekmadienį pirmu kartu komerciniam tikslui tapo įsteigta susisiekimas telefonu su laivu toli jūrose. American Telephone ir Telegraph Kompanijos viršininkai, būdami kompanijos raštinėj, 195 Broadway, New Yorke, kalbėjosi telefonu su laivo Leviathan kapitonu, esant laivui už 200 mylių jūrose. Balsas buvo aiškus.

Paskui su laivu telefonu susisiekta iš Atlantic City, N. J.

Išrado Neplyštančius Batus

LONDONAS.— Didžiausia sensacija Londono autuvų parodoj buvo **nesunešiojamas autuvas.** Tokiems neplyštantiems batams pavartota vieno Australijos vandenų gyvulėlio, vadinamo "geluchat", oda. Tik to gyvulio oda yra labai kieta ir vartoti galima tik iš patelių pilvo, kita negalima išdirbti.

Atrodo ta oda labai paprastai, nieko ypatingo nepastebėsi, o sunešioti tokius batus vilties nėra.

Šitos odos pora batelių kaštuoja apie 27 doleriai.

Maskva.— Sovietų Prekybos Komisariatas praneša, kad javų supirkinėjimo kampanija sekmingai pravesta sulig nustatyto plano.

Sąžinė Privertusi Pasisakyti Policijai, Kad Nužudė Kūdikį

Į kriminalinę policiją atėjo 23 metų amžiaus darbininkė ir pareiškė, kad ji nužudžiusi savo kūdikį. Del nužudymo priežasties, ji pranešė neturinti jokių giminių Klaipėdos krašte. Pagimdžiusi Klaipėdos ligoninėj, ir, nepriėmus jokioj Klaipėdos prieglaudoj jos vaiko, ji nuėjusi į Palangą ir prigirdžiusi savo vaiką jūroje. Po to dirbusi plytinėj. Dabar gi, sąžinės graužiama, netekusi darbo, atėjusi prašyti, kad ją nubaustų už jos nusikaltimą.

Sovietai ir Chinija Greit Apsikeis Kaliniais

MASKVA.— Pranešama, kad sekantis žingsnis Sovietų ir Mandžurijos taikos derybose bus pasikeitimas kaliniais.

"Mes tikimės kalinių apsikeitimo greitoj ateity," sekmadienį pareiškė vienas Sovietų viršininkų. "Paliuosavimas suareštuotų Sovietų piliečių turi būt dabar pirmutinis žingsnis. Paskyrimas manadžeriaus delei ginčijamo gelžkelio bus antras žingsnis."

Sovietų spauda aštriai kritikuoja Jungtinių Valstijų notą Sovietų Sąjungai. Nurodo, kad Amerikos notą rėmė tik "Anglija, Francija ir mažas skaičius nereikšmingų šalių, kurios, apart Meksikos, neturi diplomatinių ryšių su Sovietų Sąjunga.

Klaipėdoj Uždarys Lošimų Kliubą

KLAIPĖDA.— Esamomis žiniomis, Klaipėdos krašto direktorija paskutiniam savo posėdy yra nutarusi uždaryti Klaipėdos lošimų kliubą—ruletę. Šis nutarimas motyvuojamas tuo, kad kliubas nevykdė direktorijos išleistų taisyklių.

Po Tiltu Rado Nukirstą Vaiko Galvą.

Netoli Gadunavo, Telšių ap. taisant ant vieškelio tiltą, nesenai buvo rasta po tiltu nukirsta vaiko galva. Paties vaiko kūno niekur aplink nerasta. Šis baisus darbas aplinkinius žmones be galo jaudina.

Žemės Drebėjimas Bulgarijoj

SOFIA, Bulgarija.— Sekmadienio vakarą Bulgarijoj pasireiškė žemės drebėjimas, ypatingai smarkus sudrebėjimas buvo Belosem ir Bresovo.

Geneva. — Šveicarų finansinės firmos, kurios spekuliavo Wall Streety, prakišo suvirš $25,000,000 dabartinėj biržos katastrofoj.

AMERIKOS GINKLUOTOS SPĖKOS NUSLOPINO SUKILIMĄ HAITI

Sukilimas Darbininkų ir Valstiečių Apėmė Visą Respubliką; Dvylika Haitiečių Užmušta, Desėtkai Sužeista

PORT AU PRINCE, Haiti.— Pranešama, kad Jungtinių Valstijų marinai, apsiginklavę kariniais orlaiviais, bombomis ir kulkasvaidžiais, nuslopinę Haiti respublikos valstiečių ir darbininkų sukilimą prieš Amerikos imperializmą.

Sakoma, sukilimas buvo apėmęs visą šalį.

Penktadienį Aux Cayes mieste įvyko smarkus susikirtimas tarp Amerikos marinų ir sukilėlių. Dvylika haitiečių tapo nužudyta ir keli desėtkai sužeista.

Sekmadienį Amerikos karinis laivas Galveston atplaukė iš Guantanamo, Cubos, išsodino 40 marinų Jacmel mieste, neramumo centre pietiniam salos pakrašty.

Pirmadienį čia atplaukė karinis laivas, orlaivių gabentojas Wright, iš Hampton Roads, Va. Atgabeno 492 marinus.

Dabar viso Amerikos marinų 1,000.

Jie darys tvarką Haiti respublikoj, kurią Amerikos imperialistai okupavo 1915 metais.

Bruzdėjimas prieš Amerikos imperialistus tęsėsi per kelis pastaruosius mėnesius, bet buvo dedamos pastangos visai laikyti slaptybėj.

Matyt, jog šaly yra rimta padėtis, kad prezidentas Hooveris ragina kongresą pasiųsti komisiją "tyrinėjimui" padėties ir tam darbui tuojaus paskirti $50,000.

Daug Emigruoja iš Rokiškio Apskričio

Kiek patirta, tai nė viename apskrityje nėra tiek daug išvykusių į Pietų Ameriką, kaip iš Rokiškio. Šis kampas galima piešti skrendančia planeta. Jau yra tokių kaimų, kad išvažiavo didžioji pusė žmonių. Didėsios kaimas turėjo šimtą su viršum jaunimo. Dabar šis kaimas baigia leisti paskutinį desėtką jaunuolių.

Komunistų Internacionalas Prašalino N. M. Roy

MASKVA.— Komunistų Internacionalo Pildančiojo Komiteto prezidiumas išmetė iš Kominterno N. M. Roy, buvusį vadą Indijos Komunistų Partijos, už rėmimą renegato Brandlerio dešiniojo sparno oportunistinio judėjimo ir už veikimą prieš Komunistų Internacionalą.

Lietuvos Fašistai Uždarė "Tautos Kelią"

KAUNAS.— Pranešama, kad klerikalų laikraštis "Tautos Kelias" tapo uždarytas ir jo redaktorius A. Sliesoraitis suareštuotas.

Paryžius.— Francija susirūpinus, kad jos vyno eksportas mažėja. Valdžia raginama paskirti $250,000 garsinimui Francijos vyno plačiam pasauly.

Areštai Šiauliuose

Šiauliuose fašistų policija suareštavo tris darbininkus, Puldę, Kupul ir Volpę. Jie kaltinami komunistiniam veikime.

Nankingo Valdžiai Pavojus

SHANGHAJUS.— Chinijoj penkiuose plotuose tęsiasi sukilimas prieš Nankingo valdžia. Dabartinei valdžiai gręsia nuvertimo pavojus.

Šeštadienį sukilo 1,500 kareivių Changchow mieste, puskely tarp Shanghajaus ir Nankingo.

Generolas Ho Chien, valdonas Hunan provincijos, pareiškė, kad jis simpatizuoja sukilėliams. Todel Nankingo valdžios viršininkai Hankowe suareštavo jo atstovus.

Nankingo valdžia užginčina pranešimus apie Chiang Kai-sheko rezignaciją. Chiangas nei nemanąs rezignuoti iš prezidento vietos, sako Nanking valdžios oficialis pranešimas.

Mandžurijos Valdžios Atstovas Gabena Sovietam Pasirašytą Sutartį

TOKIO, Japonija.— Tsai Yun-Sheng, Mandžurijos valdžios atstovas, pirmadienį išvyko iš Mukdeno į Chabarovską. Jis gabena Sovietam sutartį, kurią jis padarė su Sovietų atstovais del taikos derybų. Mandžurijos valdžia formaliai pasirašė sutartį.

Sulig tos sutarties, bus atsteigta bendra Sovietų-Chinų kontrolė ant Chinijos Rytinio Gelžkelio.

Tsai Yun-Sheng ir Sovietų atstovas Simonovskis dabar bandys susitarti delei vietos ir laiko formalei taikos konferencijai tarp Chinijos ir Sovietų Sąjungos.

LITHUANIAN DAILY LAISVE

Published by
LITHUANIAN CO-OPERATIVE PUBLISHING SOCIETY, Inc.
Every day except Sunday, at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year, $6.00	United States, 6 months, $3.00
Brooklyn, N. Y., per year, $8.00	Brooklyn, N. Y., six months, $4.00
Foreign countries, per year, $8.00	Foreign countries, 6 months, $4.00
Canada and Brazil, per year, $6.00	Canada and Brazil, 6 mo., $3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

APŽVALGA

Kita Baltarusijos Lietuvių Žemės Komuna

"Raudonasis Artojas" praneša, kad Malkovos kaime lapkričio 14 d. įvyko organizacinis komunos susirinkimas. Norinčių įstoti į komuną užsirašė 98 asmenys.

Komuna vardą pasirinko: "Raudonasis Traktorius".

Į komunos valdybą įeina drg. Zakarauskas Juozas, Maniušis Antanas ir Baltrūnas Adolfas.

Malkoviečiams reikia pradėtas darbas visomis išgalėmis varyti toliau. Reikalinga, kad visas Malkovos selsovietas drauge su apylinkės valstiečiais sudarytų bendrą didelio žemės ploto komuną. Juk dabar tai jau nenaujiena, yra daug rajonų, kur desėtkai tūkstančių gyventojų sueina į vieną bendrą kolektyvį duonos fabriką.

Laikraštis nurodo, kad tie asmenys, kurie del to abejoja, reikia įtikinti, jog tik stambūs žemės kolektyvai yra kelių greitesniam pagerinimui žemės ūkio.

"The Liberator"—Negrų Darbininkų Laikraštis

Amerikos Negrų Darbininkų Kongresas pradėjo leisti savaitinį laikraštį "The Liberator" vietoj seniau ėjusio "The Negro Champion". Bus leidžiamas kas savaitė. Laikraštis įvairus ir gyvas. Redakcija nurodo, kad šiuo tarpu, aštrėjant bendrai klasių kovai, ir didėjant juodveidžių darbininkų išnaudojimui, reikalinga turėti aštresnis ginklas organizavimui negrų darbininkų masių į kovos organizacijas ir kovojimui prieš kapitalistų baisią eksploataciją. Tuo ginklu ir bus "The Liberator".

Laikraščio kaina: metams $1.00, vienos kopijos 2 c. Antrašas: 235 125th St., New York City, N. Y. Patartina mokantiems angliškai skaityti darbininkams užsisakyti "The Liberator". Kurte steinat su juodveidžiais darbininkais, patarkite jiems užsisakyti.

Meluoja Nerausdami

Sč. Bostono klerikalų laikraštis ištraukia sekantį "argumentą" prieš Sovietų Sąjungą:

Rusų sovietai turi dešimt milijoninę armiją. Tai bent komunistai, pasaulio taikos skelbėjai! Nė vienas caras tiek kariuomenės neturėjo.

Kaip matome, "Darbininko" redaktorius meluoja, kaip tikras kunigas. Juk kiekvienas, kuris skaito mūsų, kuris seka Sovietų reikalus bent šiek tiek labai gerai žino, kad Sovietų Sąjunga šiandien turi tik pusę milijono Raudonosios Armijos vyrų. Net pasižiūrėjęs į angliškus kapitalistų kalendorius, by kas galėtų surasti tatai. Vadinasi, "Darbininkas" tikrąją SSSR armiją padaugina veik dvidešimčiu kartu ir tuomet paleidžia savo gerklę keiksmams ant Sovietų Sąjungos.

Pasigailėjimo verti tie, kurie semia iš kunigų spaudos žinias.

Ar Kalėdos Komercinė Šventė?

Kunigų "Darbininkas" verkia:

Argi neliūdna, kad katalikas siunčia Kalėdų sveikinimų atvirlaiškius, Jėzaus gimimo dienoje, o Jėzaus nepamini. Sveikina savo draugus, o Kūdikėlį Kristų palieka, užmiršta.

Tai, kokis vargdienis tas kūdikėlis! Jį visi pamiršta, išsižada. Todėl "Darbininkas" surinką, kad katalikai pirktų atvirlaiškius "su kūdikėliu", jei jie atsimintų, "kad Kalėdos nėra komercijinė šventė".

Argi Kalėdos ištikrųjų nėra komercinė šventė? Taip, yra. Per jas biznis varomas ne tik krautuvėse, bet ir bažnyčiose. Per tas šventes kunigai prisišienauja dolerinių daugiau, negu per kitas. Naudodamiesi "vaikelio gimimo" diena, jie plėšia dolerines iš kiekvieno. Daugelyj bažnyčių kunigai sugalvoja visokias "staineles" ir "vygeles", už kurių pasupimą reikia mokėti pinigai. Žodžiu, per kalėdas tamsūs darbininkai yra plėšiami visaip: krautuvėse, bažnyčiose ir net gatvėse. Čia stovi visa eilė "labdarybės reikalams" aukų rinkėjų, kurie kaulija iš praeivių aukas lopymui kapitalistinės sistemos skylių.

Laikas jau susiprasti ir neduoti nė cento tiems dalykams, kurie yra surišti su kunigų išgalvotų švenčių bizniu.

SULAIKYTI PLĖŠIKAI

Vilkaviškio IV nuovados policija sužinojo, kad ruošiamasi apiplėšti pil. Nemūras Petras ir del to išstatė sargybą. Lapkričio 17 d. apie 6-7 val. atėjo į Nemūro butą Nikalojūnas ir Lakalauskas. Policija juos sulaikė ir rado 2 kaukes ir 2 didelius peilius. Suimtieji prisipažino norėję nužudyti Nemūro šeimyną ir apiplėšti.

DARBININKŲ KALENDORIUS

Gruodžio 10:

—Pirmasis Suvažiavimas Užkaukazio Sovietų respublikų, 1922.

DIDŽIOSIOS ATMAINOS METAI SOVIETUOSE

J. STALIN

(Pabaiga)

Pasirodė melagingi visi dešiniųjų oportunistų (Bucharino grupės) tvirtinimai, būk valstiečiai nesidės prie kolektyvių didžiųjų ūkių; būk perdaug skubinamas plėtojimas kolektyvių (bendrybinių) lauko ūkių iššauksiąs nepasitenkinimą tarp minių, ir atskirsiąs valstiečius nuo darbininkų klasės; būk socialistinio vystymosi "didysis vieškelis" sodžiaus apskričiuose tai nesą kolektyvės farmos, bet kooperatyvai, ir būk per kūrimą kolektyvių farmų ir per atakas prieš kapitalistinius elementus kaimuose šalis lengvai galinti likti be duonos.

Valstiečiai dėjosi prie kolektyvių farmų—ištisais kaimais ir apskričiais tuo pačiu sykiu. Masinis judėjimas kolektyvės ūkininkystės ne silpnina, bet drūtina saryšį dirbančiųjų valstiečių ir suteikia jiems naują produktyvį pagrindą.

Dabar net aklas turi matyti, jog valstiečiai linksta į naujas kolektyves farmas, ir jeigu yra kokio rimtesnio nepasitenkinimo tarp valstiečių, tai ne iš priežasties sovietinės politikos delei kolektyvės ūkininkystės, bet todel, kad sovietinė vyriausybė dar negali pasivyti besiplėtojančios kolektyvės farmų sistemos, ir dar nepajėgia patenkinti valstiečių reikalavimų mašinerijos ir traktorių.

Ginčas apie socialistinio plėtojimosi "vieškelį" sodžiaus distriktuose yra akademiškas ginčas, ginčas jaunų smulkiaiburžuazinių liberalų tokio plauko, kaip Eichenwaldas ir Slepkovas.

Aišku, jog kol nebuvo masinio judėjimo už kolektyvę ūkininkystę, tai pirmutinės formos socialistinio vystymosi, kooperatyvai in sąjungos, užsimančios produktų patiekimu ir pardavinėjimu, sudarė tą "vieškelį." Kuomet, tačiaus, augštesnė forma, kolektyvių farmų forma pasirodė, tai jinai automatiškai užėmė jų vietą, kaipo vyriausia socializacijos sriovė.

Socialistinio vystymosi vieškelis sodžiaus srityse yra kooperatyvis Lenino planas, apimantis visas formas žemdirbiškos kooperacijos, nuo paprasčiausių iki labiausiai komplikuotų (sudėtiniausių). Atskirti ir pastatyti kolektyvę sistemą prieš kooperatyvę, reikštų daryti pasityčiojimą iš Lenino ir priskaityti jam tą nežinystę, kuria pasižymi jo kritikai.

Dabar net aklas turi matyti, kad be užpuolimo ant kapitalistinių elementų sodžiaus distriktuose ir be išvystymo sovietinio farmų judėjimo mes dabar negalėtume pasirodyti nei su jokiais griežtais nuveikimais šiemet kas link apsirūpinimo grūdais nei su tais tuzinais milionų pūdų grūdų, kurie jau dabar randasi valstybės rankose.

Galima, ištiesų, tvirtinti, jog ačiu išsivystymui kolektyvių ir sovietinių farmų judėjimo, mes, pagaliaus, liuosuojamės iš grūdų krizio, jeigu dar nesame pasiliuosavę. Ir jeigu vystymasis kolektyvų ir sovietinių farmų eis sparčiau, negali būt abejonės, jog bėgyje kokių penkių metų, mūsų šalis taps viena iš didžiausių, jeigu ne pačia didžiausią, pasaulio šalim kas link grūdų gaminimo.

Naujas ir nulemiantis dalykas dabartiniame kolektyvių farmų judėjime yra tas faktas, kad valstiečiai dedasi į kolektyves sistemas, ne į individuales (atskiras) grupes, kaip kad pirmiaus būdavo, bet dedasi ištisais kaimais, apielinkėmis ir net distriktais vienu ir tuo pačiu laiku. Tatai reiškia, jog vidutiniai ūkininkai taip pat dedasi į tą judėjimą; o tai sudaro branduolį pamatinę atmainai žemdirbystės vystymesi, ką reikia laikyti svarbiausiu nuveikimu bėgyje paskutinių dvylikos mėnesių.

Menševikiškas supratimas Trockio ir jo pasekėjų, būk darbininkų klasė ir svarbiausioji valstiečių masė negali įvykdinti socialistinės kūrybos uždavinio, tas jų supratimas sugniužo ir pasirodė klaidingas, kaip kad dabar ir patys trockistai turi žinoti. Dabar aišku visiems, jog tie, kurie netiki į Penkių Metų Planą socialistinės kūrybos arba į socializmo pastatymą mūsų šalyje, taipgi neturi teisės nei delnais ploti tam Planui.

Paskutinė viltis visų šalių kapitalistų, kurie laukė kapitalizmo sugrįžimo ir "šventojo privatinės nuosavybės principo" atsteigimo Sovietų Sąjungoje, ta jų viltis sužlugo ir vėjais nuėjo.

Valstiečiai, kapitalistų laikomi kaip mėšlas kapitalizmo dirvai, dabar visomis pusėmis apleidžia garsiąją "privatinės nuosavybės" vėliavą ir steigiasi pagrindais kolektivizmo ir socializmo. Gaišta paskutinė viltis delei kapitalizmo atsteigimo.

Tas faktas išaiškina desperatiškas pastangas kapitalistinių elementų mūsų šalyje—sumobilizuoti visas senojo pasaulio kapitalistines spėkas prieš socializmo pažangą; tai pastangos, kurios vien veda prie klasių kovos paaštrėjimo. Kapitalistai atranda, kad tai yra negalimas jiems daiktas "suvirškinti" socializmą. Štai kodel taip įnirtusiai rėkia prieš bolševizmą įvairūs kapitalizmo sargybiniai šunes, kaip kad Struve, Hessen, Miliukovas, Kerenskis, Danas ir Abramovičius.

Ir tikrai tai nėra menkniekis, kad paskutinė viltis delei kapitalizmo sugrąžinimo dingsta amžinai.

Leninas sąkydavo, kad jeigu valstiečiams galima būtų patiekti 100,000 traktorių, tai vidutiniai ūkininkai pereitų į komunizmo pusę. Perejtieji metai parodė, kad Partija sekmingai eina prie to tikslo. Gerai yra žinoma, kad 1930 metų pavasarį mes turėsime daugiau, kaip 60,000 traktorių; už metų—100,000 traktorių, o paskui už dviejų metų—250,000.

Kas keletas metų atgal buvo laikoma "svajonėmis," dabar tą galima pasiekti ir net viršyti. Tai ir yra priežastis, kodel vidutiniai valstiečiai krypsta į komunizmą.

Visa tai rodo, kad mes visais garais einame į socializmą industrializacijos keliu, užpakalyje palikdami šimtmečių nepažangumą.

Mes tapsime metalinės gamybos šalim, automobilių ir traktorių šalim. Tada tegul kapitalistai, besigirianti savo "civilizacija," bando mus pasivyti. Tuomet mes pamatysime, katros šalys yra atsilikusios, o katros pažangios.

KAIP ARGENTINOS DARBININKAI SUTIKO LAPKRIČIO 7-TĄ DIENĄ

BUENOS AIRES.—Draugai nortiečiai be abejonės įdomaujasi, kaip gyvena argentiniečiai lietuviai darbininkai, kaip jie kovoja už duonos kąsnį, kaip dirba politinį darbą ir kokį turi pasisekimą.

Keliom savaitėm jau vaikščiojo kalbos tarp lietuvių darbininkų, kad š. m. lapkričio mėn. 7 d. sukanka 12 metų kaip Rusijos darbininkai ir darbo valstiečiai, vadovaujami Komunistų Partijos, nuvertė Rusijoj socialpardaviko Kerenskio valdžią, o su juo kartu ir visą Rusijos buržuaziją ir likučius monarchizmo nuo kovo revoliucijos.

Darbininkai viens kito klausinėja, ar leis Argentinos buržuazija švęsti, ar nedarys kliūčių. Bet savaite laiko prieš įvyksiantį paminėjimą randam visuose Argentinos komunistų leidžiamuose laikraščiuose pranešimą, kad valdžia sutinka leisti ir nurodoma, kaip bus minima Lapkričio 7-toji, kur reikia rinktis darbininkams, kur susitiksim ir kuriomis gatvėmis bus demonstruojama ir kokių tautų ir kur kalbės oratoriai.

Štai jau ir išvakarės septintosios, lapkričio 6 d., kurią įvyksta didelis Komunistų Partijos koncertas. Scenoj dalyvauja visų tautų darbininkai. Lietuvių darbininkams įsakoma sudainuoti "Internacionalą" ir kitos darbininkiškos dainos. Vakare apie 7-8 val. nuvyksta "Laisvės" choras į g-vę Parana 426 num., kur turėjo įvykti koncertas. Bet saliono durys uždarytos.

Pastatytas darbininkas pranešą, kad policija neleido šitame salione ruošti koncertą. Nurodo mums g-vę ir numerį, kur įvyks koncertas. Keikdami buržuazinės vyriausybės policiją, bėgam jieškoti kito saliono. Surandam. Nežiūrint, kad apgalvotai policija padarė trukdymą, kad nesusirinktų publika ir neužgirstų reiškiamos daina, muzika ir prakalbomis teisybės apie buržuazijos darbininkų išnaudojimą ir apie tas sąlygas, kurias turi Sovietų Rusijos darbininkai, salionas prisirenka pilnutėlis; publika šalimais sėdynių susikimšusi stovi. Atvyksta lietuvių darbininkų ir kitas choras (L. K. D. 9-os kuopos). Pirmutiniu scenoje pasirodo "Laisvės" choras. Publika sutinka su dideliausiais aplodismentais. Lyg nujausdami, kad lietuviai darbininkai griausmingai dainuos Internacionalą. Neapsirinka. Po sudainavimo vėl dideliausi aplodismentai. Dainuoja "Girioj čiulba." Publika, kad ir nesuprasdama žodžių, bet taip klausosi, kad mažiausias šlamštelėjimas salione girdisi. Baigiant vėl aplodismentai ir bis, bis, bis... Kadangi ir kitų tautų chorai turėjo dainuoti, tai del laiko trumpumo nekartoja, bet pasikėčia su 9-os kuopos choru.

Kuomet 9-os kuopos choras pasirodo scenoj, tai publika tarp savęs patylomis kukždasi: "lituano, lituano" ir neiškentę dar prieš dainuosiant pradeda ploti. Bet choras uždainuoja liaudies dainelę. Publika vėl sužavėta klausosi. Baigiant palydi gausingais aplodismentais!

Po lietuvių darbininkų chorų dainuoja ukrainiečių ir žydų chorai, kurie taip pat ne su mažesniu pasisekimu atliko.

Po dainų, kalbėtojas aiškina, kaip kyla S.S.R.S. darbininkų ir visos valstybės ekonominis gerbūvis ir kaip skursta buržuazinių valstybių darbininkai ir smunka jų ekonominės sąlygos. Kalbėtojas sustoja prie II-jo Internacionalo ir nušviečia jo pardavikiškus darbus, jo tarnavimą buržuazijai. Kalbant apie Trečią Internacionalą, kalbėtojas dažnai nutraukiamas plojimais ir šauksmais; "Viva Internacional Comunista" (Lai gyvuoja Komunistų Internacionalas). Baigus kalbėti, vėl dideliausi plojimai ir šauksmai šalin II-as Internacionalas, lai gyvuoja III-čias, lai gyvuoja Lapkričio 7-os Revoliucija.

Pasibaigus prakalbai vėl koncertinė dalis. Sako monologus, eiles, skambina gitaromis ir kitais muzikos įrankiais.

Apie 2 val. nakties baigiasi programa ir publika pasitenkinusi darbininkų solidarumu išsiskirsto namo.

Kiekvienas eidamas namo mąsto: kaip bus šiandien vakare, ar nereikės gatvėse su juodašimčiais susimušti. Bet pilni pasiryžimo laukia vakaro 8 val. ir renkasi nuskirtose vietose, kad pareiškus buržuazijai savo protestą, o Sovietų darbininkams solidarumą, kad viso pasaulio darbininkai eina su jais.

Jau pusė 8-nių. Iš "Rytojaus" administracijos lietuvių darbininkų būrelis paima raudoną vėliavą su užrašu "Lietuvių Darbininkai" ir žemiau padėta 3 raidės "L," "K" ir "G" (Lietuvių Komunistų Grupė). Vėliavoj, kaip ir visuomet, nupieštas draugo Klimavičiaus žemės gaublys ir jo žmonos išsiuvinėtas plaktukas su pjautuvu. Nešini raudoną vėliavą nuvyksta į Dock Sud, kur yra darbininkų gyvenamieji rajonai. Iš ten, persikėlę kilnojamu tiltu į Barracus, calle Alm. Brown ir su raudonomis vėliavomis marširuojame į Plaza Once, kur turėjo susirinkti iš visų rajonų demonstracijos, o iš ten, Rivadavijos gatve žygiuoti į Plaza Mayo ir po prakalbų skirstytis namo.

Einam Alm Brown, dainuojam revoliucines dainas, orkestras tokias pat griežia. Nežiūrint, kad raitoji ir pėsčia policija lydi, šaukiam įvairius obalsius. Šalimai publika ploja rankomis, elektros šviesa sveikina ir kitais ženklais reiškia demonstruojantiems komunistams savo simpatijos.

Po poros valandų kelionės nueinam į *Plaza Once*. Čia randam jau susirinkusius iš kitų rajonų darbininkus. Sutinka docksudiečius su griausmingais "viva." Judėjimas sustabdytas. Iš Plaza Once pačia didžiausia gatve Rivadavija žygiuojam į Plaza Mayo. Demonstracijos nematyti nei pradžios nei pabaigos. Visa gatvė paskendus raudonose vėliavose, skersgatviuose publikos būriai, o šaligatviais policijos ir slaptų šnipų.

Mes einam ir dainuojam. Po dainų šaukiam kiekvienas savo kalba tuos pačius obalsius: "Šalin kapitalizmas!" "Šalin buržuazija!" "Šalin Irigoženas!" "Šalin II-as Internacionalas!" "Šalin Mussolinis, Prima de Rivera, Pilsudskis!" Lietuvius nustebino, kad greta lietuvių kalba "Šalin Kruvinas Smetona!" vienas ispaniukas suriko: "Debajo diktador del Lituano Smetona!" (Šalin Lietuvos diktatorius Smetona). Po šitų visų "šalin" šaukdavom "Lai gyvuoja Sovietų Rusija!" "Lai gyvuoja III-čias Internacionalas!" "Lai gyvuoja Komunistų Partija!" "Lai gyvuoja Leninizmas!" ir t. t. ir t. t.

Tokios demonstracijos kiekvienam primena, kad artinasi toji diena, kada proletarai pareikš savo protestą ne žodžiu, bet darbu. Vykdins socialę revoliuciją, kurioj ir lietuviai darbininkai aktyviai dalyvaus, kaip kad šiandien dalyvavo.

Antrą valandą ryto nuo Plaza Mayo pilni energijos ir pasiryžimo vesti kovą ligi galo, ligi įgyvendinimo Sovietų išsi skirstėm namo.

Taip lietuviai darbininkai Buenos Aires sutiko Lapkričio 7-tą.

F. Dzūkas.

A.L.D.L.D. ŽINIOS

A. L. D. L. D. III APSKRIČIO METINĖ KONFERENCIJA BUS 5 D. SAUSIO, 1930 M.

Kiekvienos kuopos nariai turėtų labiausiai susidomėti sekančia apskričio metine konferencija ir jau laikas pamiršti senas mūsų draugų, žinoma, ne visų, pasakas: "Et, kas iš tos konferencijos, mes jau iš kalno žinome, kas bus nutarta toje konferencijoje, o jeigu ir bus kokis geresnis tarimas padarytas, tai visvien jisai nebus gyveniman įvykdintas." Tad būdavo, taip, kad kai kurios kuopos nenoriai siusdavo delegatus į apskričio konferencijas, bet dabar jau dalykai pradėjo pasitaisyti: pereitoje konferencijoje delegatų buvo didesnis skaičius, reikia tikėtis, kad šioje konferencijoje bus dar daugiau. Tačiaus reikia pažymėti, jeigu draugai nelankys susirinkimų, nesvarstys delegatų siuntimą, nesvarstys naujų sumanymų del konferencijos apsvarstymo, tai ir sekanti mūsų apskričio konferencija nebus tokia, naši tarimais, kokių ši organizacija yra verta.

Draugai, nėra slaptybių, kad šiame mūsų apskrityje yra perdaug tingumo, susnūdimo ir nepaisymo, kas svarbesnio reikia atlikti. Mat, jau vie-

(Pabaiga 5-tame pusl.)

ĮDOMUMAI

Naminio Darbo Darbininkai Privalo Turėt Leidimus N. Y. Valstijoj

Visi New Yorko valstijos žmonės, kurie tik nori parsinešti darbo iš fabriko namo, privalo išgauti leidimus, ir jų namai turi būti švarūs ir sanitariški, sako Frances Perkins, Darbo Departmento Komisionierius.

Galima gauti leidimus iš Home Work Division of the State Department of Labor, Room 701, 118 East 28th Street, New York City. Kitose vietose galima kreiptis prie departmento inspektorių. Nereik mokėti už leidimus, bet po leidimo turi pasirašyti namo savininkas arba prižiūrėtojas. Jeigu darbininkas išsikrausto iš namo, kad nors ir toj pačioj apielinkėj, turi išgauti naują leidimą.

Kiekvienas namas, kur dirba naminis darbininkas, yra peržiūrėtas Darbo Departmento tyrinėtojaus. Naminis darbas draudžiamas, kur randasi ligos, kur namai nešvarūs ir aplinkybės nesanitariškos. Jeigu inspektorius randa apdraskytas, nešvarias sienas, blogus kambarius, tai jis gali atimti darbą. Viskas turi būti pertaisyta.

Įstatymas draudžia vaikus, neturinčius 14 metų amžiaus, dirbti tokį naminį darbą.

F. L. I. S.

Ar Amerikoj Yra Nepritrusių Darbininkų?

Sunku šių dienų ekonomistui ar statistikui daryti skirtumą tarpe prityrusių ir neprityrusių darbininkų. Sulyg Suv. Valstijų Darbo Statistikų Biuro Amerikoj neprityrusių darbininkų nėra. Darant tyrinėjimus ir renkant statistikas, Biuras užrašo vyrus sulig darbo, kurį dirba, bet ne pagal gabumo.

Jeigu žmogus vartoja rankas atlikti paprasčiausią darbą, į trumpą laiką jis taip pripranta prie to darbo, kad labai gabiai atlieka. Bile vyras gali pastumti karutį, bet tik gabus darbininkas gali varyti vieną ant augšto namo arba mūro, kurį dar stato.

Paprastai, šioje šalyje vadinama ūkininkus neprityrusiais darbininkais, bet vis tiek yra tūkstančiai žmonių, kurie nežino nieko apie javus. O ūkininkas savo užsiėmimą gerai žino. Taipgi naujas darbininkas automobiliaus fabriko mašiną negali taip vartoti, kaip prityręs darbininkas. Ir kasėjas neužilgo tampta prityrusiu darbininku.

Industrijos daro skirtumus tarpe prityrusių ir neprityrusių darbininkų. Kai kurios industrijos moka darbininkams labai žemas algas pakol jie išmoksta darbą. Bet Europoje arčiau, nes ten darbininkas turi mokintis per penkius ar šešius metus.

Viena industrija sako, vyras yra neprityręs darbininkas, jei dirba jam paskirtą darbą, kita industrija tokį darbininką skaito prityrusiu.

Pietuose negras vadinamas paprastu darbininku, kuomet baltas žmogus dirbdamas tą patį darbą, pažymimas kaipo amatninkas.

Yra atsitikimų, kur neprityręs darbininkas uždirba daugiaus pinigų, negu prityręs, bet paprastai toki darbai yra labai pavojingi. Paprastai algos mokamos sulig gabumų.

Vyrai paprastai vadinami neprityrusiais, kurie dirba kasyklose, plieno fabrikuose, statymo darbuose, prie geležkelių, ant ūkių ir kitose industrijose, kurios reikalauja sunkaus darbo.

F. L. I. S.

Darbininkių Susivienijimo V Rajono Konferencija

24 d. lapkričio įvyko Lietuvių Darbininkių Susivienijimo V Rajono konferencija, Chester, Pa. Delegačių dalyvavo 13 nuo 6 kuopų. Suteikus rajono valdybai sprendžiamą balsą, susidarė 15.

Konferenciją atidarė rajono organizatorė drg. Vaidžiulienė 11:30 val. ryte. Pirm pradėsiant konferenciją, organizatorė drg. Vaidžiulienė pakvietė nuo Pildančiojo Komiteto mane pakalbėti. Savo kalboje nurodžiau Darbininkių Susivienijimo trūkumus, kuriuos mes būtinai turime atlikti, būtinai reikia artimai susirišti su J. V. Komunistų Partija, kaip tai: dirbti visose Partijose kampanijose, rinkti aukas, platinti įvairius Partijos išleistus lapelius ir būtinai Darbininkių Susivienijimo narės privalo stoti į Komunistų Partiją; traukti jaunuoles į Darbininkių Susivienijimą, užmegsti tamprius ryšius su tarptautiniu darbininkių moterų judėjimu, bendrai veikti tarp plačiųjų Amerikos darbininkių ir darbininkų masių, bendradarbiauti "Darbininkių Balse," rašyti žinutes iš dirbtuvių ir fabrikų, taipgi ir iš kuopų susirinkimų, o kaip žinios—baliai ir vakarienės turi būti antraeilis dalykas; plačiai platinti mūsų literatūrą, eiti į katalikių bakūžes ir supažindinti jas su Darbininkių Susivienijimo darbais. Darbininkių Susivienijimo kuopų susirinkimai turi būti laikomi su lavinimosi mokyklėlėmis, kaip tai: reikalinga skaityti paskaitas, diskusuoti iš "Darbininkių Balse" įvesto lavinimosi skyriaus. Taip pat pageidaujama, kad kuopų susirinkimuose draugės raportuotų iš darbaviečių, kur jos dirba, apie darbo sąlygas ir tt.

Iš kuopų veikimo delegačių raportai geri. 11 kuopa narių turi 56; iždo pinigų turi $37; daug aukojo įvairiems darbininkiškiems reikalams; turi užmezgę ryšius su tarptautiniu darbininkių moterų veikimu. Tuo pačiu kartu delegatės pažymėjo, kad 11 kuopos narės yra pasiryžę kuopą pastatyti ant kojų, ir visus ypatiškumus prašalinti iš savo tarpo.

80 kuopa turi 24 pilnai užsimokėjusias nares. Jos pažymėjo, kad yra aukoję Gastonijos streikieriams, "Daily Workeriui," Agitacijos Fondui ir tt. Taipgi daug veikė tarptautinia i darbininkių moterų tarpe.

14 kuopa, Easton, Pa., bene bus pavyzdingiausia kuopa. Narių turi apie 15; Komunistų Partijoj iš 14 kuopos priklauso 13. Del manęs buvo linksmiausia žinia, kad Darbininkių Susivienijimo 14 kuopa supranta savo klasės pareigas. Kaskas, bet Brooklyno ir Philadelphijos Susivienijimo narės turėtų imti pavyzdį iš Eastono draugių. Jos savo raporte pažymėjo, kad bendrai veikia su Partijos draugais.

28 kuopa, Baltimorėj, iždo pinigų turi $141; draugės baltimorietės veikia neblogai, bet pagal lietuvių skaičių jos turėtų daugiau narių turėti ir daugiau domės kreipti į narių lavinimą. Tačiaus delegatė Kučiauskaitė davė garbės žodį, kad veiks daugiau sugrįžus iš konferencijos ir kitas kuopos nares ragins prie organizacinio darbo.

81 kuopa, Chester, Pa., narių turi 9. Taipgi delegatė prižadėjo daugiau veikti. Rajiono valdyba draugėm pagelbės veikti.

76 kuopa, Camdene, jaunutė. Drg. Vaidžiulienei pasidarbavus, ji tapo sutverta ir jau turi 7 nares. Delegatė užtikrino, kad kuopa bus didelė, nes narės pasiryžę dirbti.

Daug kalbėta apie kovo mėnesį, tai yra, agitacijos mėnesį, kad padarius sekmingą. Nutarta rengti Kaškiaučiaus prakalbų maršrūtą ir prie jo turėti moterį kalbėtoją. Nutarta V Rajono ribose padaryti vajų už "Darbininkių Balsą" ir narių gavimą. Daug kalbėta apie tvėrimą naujų kuopų tam tikrose Philadelphijos dalyse. Palikta rajono valdybai minėtą darbą varyti. Taipgi nutarta surengti pikniką rajono naudai; rengti Philadelphijoj.

Iš rajono iždo nutarta skirti argentiniečiams $10, Gastonijos streikierių bylos vedimui $5, Agitacijos Fondui $5, eastoniečių draugų vedimui bylos su fašistais $15. Nutarta V Rajono konferencijas laikyti du kartu į metus.

Konferencija buvo gyva, visos delegatės dalyvavo kiekviename klausime ir diskusavo rimtai, be jokių ypatiškumų. Daug ir įvairūs gyvenimo bėgami klausimai buvo rišami. Visos draugės revoliuciniai klausimus rišo.

Naujas rajono komitetas tapo išrinktas iš devynių narių: Sinkevičienė, Kutrienė, Dodonienė, Vaidžiulienė, Ramanauskienė, Švegždienė, Vagonienė ir Šapranauskienė. (O kur devinta?—Red.) Valdyba išrinkta iš veiklių ir sugabių draugių, kuri vykins gyvenimą visus konferencijos tarimus.

J. Bondzi.

Cairo, Aigiptas.— Pildydama Jungtinių Valstijų valdžios prašymą, Aigipto valdžia pasiuntė notas Sovietų Sąjungai ir Chinijai delei tų šalių konflikto Mandžurijoj.

KORESPONDENCIJOS IŠ LIETUVOS

Kankinimai

UTENA.—Mus areštavo 26 balandžio remdamiesi provokatorių žvalgybininkų: Kulbio, Strapeikio, Biteno Vlado ir Vitkevičiaus parodymais. Mus tuojau nuvedė Utenon. Mes patekome į žvalgybininkų inkvizitorių Tomo ir Kraupio rankas. Tardymas ėjo per ištisas 5 savaites. Visus labai mušė. A. Bermaną tardė 8 kart, iš kurių penkiuose jį baisiai mušė: tampė už plaukų jo kūną po kambarį, daužė galvą sienon, vienas budelis laikė galvą tarp kojų, o 4 mušė: vienas daužė pakaušį, 2 šonus mušė, o vienas per nugarą. Po to, jį laikė 2 paras karcery, kad jis negalėtų pas gydytoją nueiti. Taip pat kankino ir Z. Bermaną, Š. Kravecą, Z. Laferą, M. Šomlerą. Kankino, norėdami priversti prisipažint komunistais ir išduoti kitus. Budeliams tas nepavyko.

BIRŽAI.—Šiais metais Biržuose buvo areštuotą I. Krigstaitė. Žvalgybininkai ją baisiai kankino: jai sudaužė veidą, surišo rankas ir kojas, parvertė ant žemės, žvalgybos viršininkas Vaišnoras užsėdo ant jos ir ėmė kumštimis daužyti galvą, krūtinę ir šonus. Kai jis pavargo, savo vieton pasodino žvalgybininką, o pats ėmėsi naujų kankinimų: daužė jos galvą į sieną, o paskui stvėręs malkpagalį pradėjo daužyti padus. Daužomoji ėmė baisiai rėkti, bet budeliai užkimšo jai burną. Nebeišlaikiusi skausmo, ji apalpo. Kankino ją per 3-4 valandas.

Taip Gydo Kalėjimuose

KAUNAS.—Pas mus su medicinos pagelba kuo blogiausia. Blogiau jau ir būti negali. Pas gydytoją gausi nueiti tik tada, kuomet jau paeiti negali. O už vis blogiausia tai su dantimis ir akimis. Skauda dantį—lauk kokį mėnesį kol iššauks. Bet tuo nesibaigia. Iššaukę pragręžia dantyje skylę, uždeda vatos ir sako, reiks iššaukt už trijų dienų. Taip šaukia kokius du mėnesius. Tuo kart vėl naują skylę išgręžia, uždeda vatos ir vėl liepia ateiti už trijų dienų. Ir taip be galo.

Taip pat negeriau ir su akimis. Skauda akis, na tai įpils į akį lašų, o pas gydytoją ir neiššaukia. Apie tai, kaip ši akių gydytoja Landzbergienė "gydo" akis, rodo šie faktai: d. Kolas iš Ukmergės kalėjimo buvo atvežtas gydytis trachomos. Bet nežiūrėdama to "gydytoja" pripažino, kad jam trachomos nėra ir kad jo akių liga neužkrečiama, įpylė į akis lašų ir pasodino į bendrą kamerą. Vėliau pasirodė, ką ir gydytojai pripažino, kad akyse trachoma jam net augščiausioje stadijoje. Dabar tik paėmė į ligoninę. Bet iš ten del to, kad jis šventė 1 rugpjūčio, išrašo iš ligoninės ir pasodina į 5 skyrių. O tik tada, kada jau pradėjo apakti, grąžino į ligoninę. Bet ir dabar, nors jam gręsia pavojus visai apakti, jo akių negydo. Reikia jo akis plauti tris kartus į dieną, o faktinai išplaunamos tik kartą.

Be to, šie gydytojai be tokio "gydymo" dar ir tyčiojasi visaip iš politinių kalinių. Taip, pavyzdžiui, drg. Pačuipa ir d. Zamberblatas nuėjo pas akių gydytoją, kad ji pririnktų akinius. Gydytoja pripažįsta Pačuipai akinių reikalingumą Bet paklausus, už ką jis sėdi ir jam neatsakius, pasakė, kad jam akinių nereikia. Taip pat ir su Zamberblatu. Jam reikėjo pakeisti akinių stiklus. Bet jam neatsakius taip pat į šį klausimą, pavarė į kamerą.

Geriausia apie "gydytojus" kalba tas faktas, kad mirštančią drg. Krastinaitę pripažino sveika ir leido administracijai uždaryti ją į karcerį.

Kalėjimo ligoninės faktinas tvarkytojas yra ne gydytojas, bet budelis Karsakevičius. Jis ką nori, tą daro. Ypatingai čia yra neapkenčiami darbininkai politiniai kaliniai komunistai. Jei gydytojas ir pripažįsta kokiam nesveikatą ar pailgina pasivaikščiojimą, tai Korsakevičius uždeda savo draudimą, ir tas negauna nei ligoninėje vietos, nei gauna pailginto pasivaikščiojimo. Užtat tie budeliai gerai elgiasi su žvalgybininkais ir provokatoriais.

Tai taip "gydo."

"Balsas"

PLYMOUTH, PA.

Žuko Prakalbos

Lapkričio 2 d. vakare buvo surengtos prakalbos S. L. A. generaliui organizatoriui Žukui. Čia randasi apie 300 S. L. A. narių, bet į prakalbas atsilankė 33 ir tai jų tarpe buvo didžiuma progresyvių, o Žuko pasekėjų veik visai nebuvo. Pradėjus Žukui kalbėti, papasakojo apie S. L. A. tokius dalykus, kurie visiems gerai žinomi. Paskui pradėjo girti Pild. Tarybą ir visaip niekinti progresyvius S. L. A. narius. Pripasakojo visokių nesąmonių.

Lee Park

Lapkričio 3 d. įvyko S. L. A. 68 kuopos susirinkimas. Pradėjus susirinkimą, viskas ėjo gerai, kol neprieita prie delegatų rinkimo į apskričio konferenciją. Perstatyta aštuoni kandidatai—keturi progresyvių ir keturi tautininkų. Mat, reikėjo išrinkti keturius delegatus. Tuomet jau kilo ir lermo. Mat, visi tapo išrinkti progresyviai, o tas tautininkams labai nepatiko.

"Tėvynės" num. 47 tilpo korespondencija, kurioje jau šmeižiama progresyviai nariai ir sakoma, kad į susirinkimą jie atėję susiorganizavę ir todel išrinkę visus savo delegatus. Ir dar sako, kad progresyviai ir skymą vartoję, kad išrinkti savo delegatus. Bet kaip progresyviai skymą vartojo, nepasako. Mat, trys progresyvių delegatai buvo išrinkti slaptai, bet ketvirtas susimaišė su tautininkais ir paskui dabaigti rinkimai viešai. Ir štai, vienas tautininkų gavo 17 balsų, kitas—18, o progresyvis 25 balsus. Na, tai koks čia bolševikų skymas? Matomai, jau žmonės pradeda suprasti, kad tautininkai savo pasielgimais toli nuėjo, todel už juos nei nebalsuoja.

Tą patį vakarą kalbėjo Žukas. Kaip visur, taip ir čia Žukas agitavo už dabartinės tarybos narius, kad nariai juos išrinktų. Vienas narių užklausė, kodel Pild. Taryba nepriima į organizaciją sveikų žmonių? Vieton atsakyti į klausimą, Žukas pradėjo rėkti, kad ve, Siurba varė agitaciją laiškais už savo draugiją ir tt. Bet į klausimą nei puse žodžio neatsakė.

J. P. S.

Maskva.— Apie 1000 šeimynų visokių buržuazinių elementų, buvusių dvarininkų, namų savininkų, pirklių, prašalinta iš apartmentinių namų, kad suteikus gyvenimo vietas darbininkams. Gyventojų skaičiui labai didėjant Maskvoj dar vis stoka gyvenimo namų, nors daug naujų pabudavota.

Nedėlioj! Nedėlioj! Nedėlioj!

"LAISVES" METINIS KONCERTAS

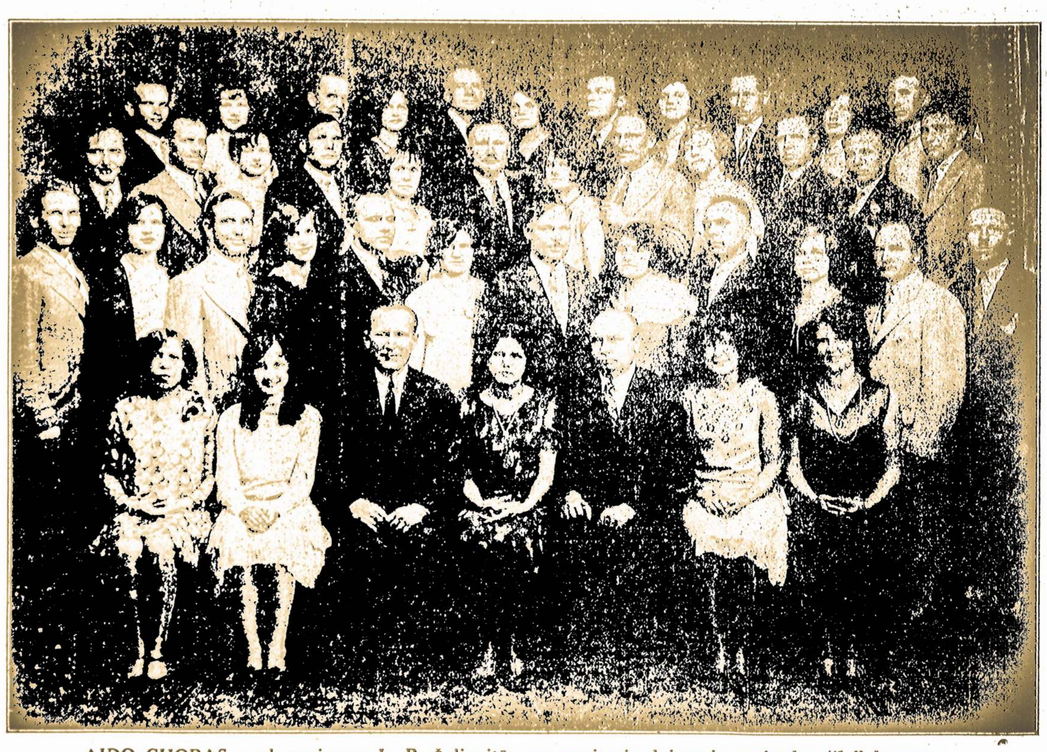

AIDO CHORAS, vadovaujamas L. B. Šalinaitės, su naujomis dainomis pasirodys "L." koncerte

PROGRAMA SUSIDEDA IŠ 11 NUMERIŲ

Dalyvauja pasauliniai garsūs dainininkai ir dainininkės. Apart dainų, bus ir kitokių muzikalių kavalkų

ĮSITĖMYKITE, JOG KONCERTAS BUS JAU SEKANTĮ SEKMADIENĮ

GRUODŽIO (DEC.) 15 DIENĄ

BROOKLYN LABOR LYCEUM SVETAINĖJ

949 Willoughby Avenue Brooklyn, N. Y. Pradžia 3:30 Po Pietų

Įžanga 75c, $1.00, $1.50 ir $2

Vyrai ir moterys viršaus 50 metų amžiaus

Išrodo ir jaučiasi 20 metų jaunesniais įdėję žiedą jaunystės į sustingusius muskulus ir sąnarius.

Sustingimas: A, tai pasakyta pasaka apsireiškiančio seno amžiaus. Nė vienas vyras ar moteris negali buti vikriais, jaunais ir energingais kuomet sąnariai sustingę ir muskulus pradeda skaudėti ir gelti nuo mažiausio jų ištempimo.

Bet nenusiminkit — jųs turite išbandytą ir patikrintą draugą, tai patikimąjį Pain-Expellerį su Inkaro vaisbaženkliu. Išbandytas delto, kad šis galingas Linimentas yra naudojamas visam pasaulyj nuo 1867 metų. Patikrintas delto, kad niekuomet nesuvylė umai nepalengvindamas visokių skausmų, kaip tai Neuralgijos, Neuraičio, Reumatizmo, Galvos Skaudėjimo ir t. t.

Pain-Expelleris su Inkaro vaisbaženkliu tuojaus išima skaudėjimą ir sustingimą iš girgždančių sąnarių ir muskulų, kaip niekas kitas to nepadarys!

Nusipirkite bonką (tik 35c. ar 70c.) artimiausioj vaistinėje tuojaus, šiandie, ir pirm atsigulimo panaudokite Pain-Expellerį sulig nurodymų. Rytmety atsikelsite gatavi kad ir 10 mylių eiti — jųs juoksitės net iš tokios minties, kad buk senstate. Apgr.—No. 90A

IŠ IR Į

LIETUVĄ

PER HAMBURGĄ

Ant mūs populiarių laivų. Nepalyginamas švarumas ir patarnavimas visose klesose.

$203

Iš N. York į Kauną ir Atgal (pridėjus S. V. $5 įeigų taksus) 3-čia klesa

Pinigus persiunčiam greitai ir žemomis ratomis

Del sugrįžimo leidimų ir kitų informacijų klauskit vietos agentų arba pas:

Hamburg-American Line

60 BROADWAY, NEW YORK

"LAISVĘ"

PLATINKIT

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

GRABORIUS

(UNDERTAKER)

Notary Public

PHONE Stagg 5043

Patarnauju visiem be skirtumo. Tolumas del manęs skirtumo nedaro. Mano ofisas atdaras dieną ir naktį. Darbą atlieku gerai. Reikale kreipkitės pas mane, o patarnausiu kuogeriausiai.

734 Grand Street

BROOKLYN, N. Y.

PLAUKŲ IR GALVOS ODOS GYDYMAS IR VAISTAI

Plaukų slinkimą, pleiskanas ir kitus galvos nesveikumus pasekmingai gydome naujais savo moksliškais būdais. Mūsų plaukų tonikas ir mostys sugrąžins sveikatą jūsų galvos odai ir auginš buinius plaukus. Atsikreipkite bei rašykite šiuo antrašu:

Mlle SUZANNE DANNELL

308 West 94th Street

New York City

Telefonas—Riverside 2229. Užsakymai laiškais greit išpildoma; persiuntimas apmokama.

Tai Tie Švelniūs Cigarai, Kurių Jūs Pageidavot

MENDELO

Padirbti iš Suderintų Havanos Tabakų. Vidurys vien tik iš importuotų tabakų.

PO 10 CENTŲ IR DAUGIAU

Išbandykite Šiandien

Juos išdirba

STANLEY PAUL

1035 Spring Garden St.

Philadelphia, Pa.

Sulig reikalavimo, šiuos cigarus taipgi ir per paštą išsiuntinėjame, kaipo užsakymus (orderius).

$1,000 Tik už 60 Centų

Atsiųsk 60 centų, tai gausi visokią stebūklingų žolių vertės tūkstančio dolerių. Ką tas tūkstantis dolerių žmogui reiškia, jeigu jis yra apimtas kokios nors ligos bei vidurių sugedimo Toks žmogus yra susiraukęs, nelinksmas ir įvairių nesmagumų apimtas. Jeigu tokiam žmogui ir auksinį kalną parodytum, tai jam malonesnė būtų sveikata, negu tas auksas kalnas. Taigi jeigu jauties esąs apimtu kokių nors nesmagumų, tai greit reikalauk mūsų vaistžolių nuo bile vienos žemiau pažymėtų ligų ir atgaut savo sveikatą.

Vaistžolės yra nuo sekančių ligų: vidurių užkietėjimo, skilvio nemalimo, nenoro valgyt, strėnų ir pečių skaudėjimo, patrūkimo, dusulio (asthma), peršalimo, skaudėjimo po krūtine, reumatizmo, plaukų slinkimo, pleiskanų, šlapinimosi lovoj ir kitų ligų. Atsiųsk 50c, tai gausi vaistžolių, kurios jums sugrąžins sveikatą, panaikins minėtas ligas.

Jeigu kenti nervų suirimą, galvos skausmus, ūžimą ausyse, nuomarą, širdies ligą, tai atsiųsk 85c, o gausi mūsų gausius vaistus, taip vadinamus "Nervų Preparatas." Nervų liga yra labai blogas dalykas, bet mūsų Nervų Preparatas užbėga tai ligai kelią ir suteikia žmogui ramumą.

Atsiųsk mums 10c, o gausi mūsų žolių ir knygų katalogą. Reikalingi mūsų žolių pardavinėtojai visuose miestuose.

Pinigus siųsk čekiu arba money orderiu, nesiųskit pinigų paprastam laiške.

M. ZUKAITIS

25 Gillet Road, Spencerport, N. Y.

SLIAKERIS

MIKAS RASODA

(Tąsa)

Čeverykų dirbtuvės—panašiai. Adomas su Petru bandė įkalbėti darbininkams, kad jie, dabar, kuomet darbų tiek daug, organizuotųsi į unijas, nes tai vienatinė proga. Prasidėjo judėjimas ir jiedu manė pasieksią savo. Sužino apie tai bosai. Pastarieji ūmai pietų laiku, sušaukia visus darbininkus ir jiem pasako: "Ko jūs norite, vyrai? Unijos? Sakykit. Organizuokitės į Amerikos Darbo Federaciją, jei jums tik patinka. Jums algą ir dabar mokam didesnę, negu unija nustatė. Už viršlaikį gaunate pusantro tiek mokėti. Į streiką nebandykite eiti, nes nepakęsim. ADF. stoja už karą ir už nugalėjimą vokiečių. Jūs turite ir turėsite, jei būsite nariais jos, pagelbėti kariauti."

Mr. Marshallas pareiškė savo augštesniem valdininkam, kad jie neprieštarautų prieš ADF. uniją: jei kas nori, tegul stoja, tik tegul dirba.

Darbų niekuomet tiek nėra buvę. Policijantai vaikštė po saliūnus, biliardines ir kitus kampus ir vaikė be darbo esančius jaunus ir senus: vertė dirbti.

Fabrikuose, pietų laike, ateidavo speciališki kalbėtojai pasakyti darbininkam "penkių minutų" prakalbą, kurios tema būdavo: pirkite "Laisvės paskolą", dirbkite daug ir gerai; padėkit nusukti kaizeriui sprandą ir išgelbėti demokratiją.

Laikraščiuose buvo talpinami paveikslai piešiniai, karikatūros—rašomi straipsai, eilės, apysakos, piešiančios nedorybes ų nelabųjų hunų; jų barbariškumą, nekultūringumą. Kaizeris piešiamas su ragais, tarsi velnias; devyngalviu smagu perstatomas.

Bažnyčiose kunigai šaukė parapijonus pirkti laisvės paskolas, eiti į armiją, gelbėti tėviškę, nes taip dievas liepiąs; kovoti su barbarais hunais, kurie trokšta pasiglemžti visą pasaulį ir visus kitus žmones padaryti vergais.

Mokyklose mokytojos dėstė savo auklėtiniams vokiečių nedorybes linkui francūzų, belgų ir kitų tautų vaikučių; koki barbarai tie vokiečiai; kaip juos reikia mušti, kaip išgelbėti demokratiją.

Teatruose rodomi speciališki judžiai iš karo nuotikių, vaizduojanti vokiečių nedorybes; jų galvažudišką apsiėjimą su moterim ir mažais vaikais; jų netolerancią linkui religijų, linkui kitų tautų žmonių. Buvo rodoma vokiečių šnipų veikimas Jungtinėse Valstijose, kuris 99 atsitikimuose iš šimto, buvo sujungtas su vietiniu socialistiniu judėjimu. Vokiečių šnipai buvo rodomi dažniausiai barzdoti, panašūs į rusus, o jei ne, tai nedailūs, nedaauglūs. Jie čia, pasivertę kairiaisiais socialistais, bolševikų draugais, agitavo darbininkus organizuotis ir streikuoti neva už geresnes darbo sąlygas, bet ištikrųjų—už kaizerį. Tokie vokiečių šnipai agentai visuomet būdavo gudriai suimami ir nubaudžiami: dažnai juos nuteisdavo pati patrijotiškų piliečių minia.

Matant tokius judžius, Adomui nekartą prisimindavo Višnevskio lynčas, ir, nenoromis jo lūpos pratardavo: "Melagiai!"

Teatruose, be tos netiesioginės propagandos, veik kiekvieną vakarą būdavo atsiunčiami speciališki kalbėtojai agituoti už laisvės paskolos bonų pirkimą.

Gatvių tvoros nukabintos blizgančiais škelbimais, šaukiančiais jaunus vyrus į karą. Sėdi, sakysim, nupieštas milžiniško dydžio Dėdė Samas, suraukęs savo veidą, pakreipęs barzdą, atkišęs į praeivį pirštą ir sako: "Aš noriu tavęs į Jungtinių Valstijų armiją!" Arba: "Mažiau valgykit duonos!" "Mažiau naudokit anglies!" "Taupykit cukrų!"

Visur prijungtas karas, visur apie jį, jam, del jo!

IV.

Tykus, bet šaltokas vakaras.

Buvo arti 9-ta val. Smarvinės gyventojai dar nesugulę, bet daugelis jau rengėsi. Gudelis buvo besiruošiąs eiti į lovą, tik staiga išgirdo gatvėj kažin ką rėkiant, lyg ir dainuojant. Prisiartinęs prie lango, jis pamatė ties namu stovint būrį jaunų vaikinų. Tūli laikė iškėlę amerikoniškas vėliavas, o kiti, žiūrėdami į jo langą, įvairiais garsais šaukė:

—Ei, tu, prakeiktas sliakeri, lipk žemyn. Mes tave pamokysim!

—Laukan vokiečių agentą iš mūs miesto. Laukan Adomą Gudelį!

—Šalin hunų užtarytojas. Eikš šian, mes su tavim pasikalbėsim!

—Sliakeri, sliakeri! Mes tau duosime gerą lekciją!

Gudelis sustiro.

Žmona įsakė vyrui eiti žemyn pareikšti, kad Adomo namie nėra, ir tolydžio, pranešti jam, kad šią naktį negrįžtų. Vos nulipus laiptais žemyn, Gudelį sugriebė pora murzinais veidais vaikinų, ir šuriko:

—Kur sliakeris? Kur tavo sūnus Adomas?!

—Nežinau,—nervuotai atsakė Gudelis.

— Nežinai?! Mes tau parodysim.

Aukštesnysis ūgiu "svečias", kurio veidas buvo trikampis, it sūriamaišis, o burna prikišta tabako, paėmęs Gudelį už sprando, pastūmė į būrį. Įtužę vaikinai ėmė kvosti:

—Kur sliakeris Adomas?

—Išėjo.

—Kur išėjo?

—Nežinau, bet išėjo...

—Aa, tu slepi sliakerius!... Imkit jį!—šaukė tas pats trikampiu veidu.— Imkit! Jis pasakys!...

—Aš ne sliakeris,—mano sūnus Juozas jau kariuomenėj, — teisinosi žmogus. — Leiskit mane. Aš geras.

—Tu geras!

—Aš pirkau laisvės bonų. Štai va!

Išsiėmęs guzikėlį iš švarko, Gudelis rodė, aiškindamasis, kad jis geras.

—Pabučiuok šitą vėliavą! Atsiklaupk!...

Senis atsiklaupė ant gatvės ir prikištą prie jo lūpų vėliavą, nuolaidžiai, bet šaltai pabučiavo.

—Eikim, — užkamandiravo vadas.— Gal būt kad sliakeris pabėgo. Ateisim kitą syk. Ateisim! Mes jį pagausim!

Susirikiavę į eilę po keturis, jaunuoliai nužygiavo į miesto gilumą.

Adomas nervavosi.

Jo visi dirksniai, visa sistemą gedo. Jis gyveno pusiau slapta. Namie pareidavo nakvoti tik retkarčiais juo labiau del to, kad ir pati motina prašė nepareiti...

Dar bėdžiau buvo su Petru. Jis tikru ligoniu pavirto. Pasitikėdamas, kad didelė dalis nesiregistruos—jis taip jau nesiregistravo. Tuojau tapo išvytas iš fabriko ir pasijuto esąs policijos gaudomas. Nors veidą apsiželdė barzda, kad nuduoti senesniu, tačiaus gatvėse pasirodyti nedrįso.

N. miestas jam pavirto kalėjimu.

Vieną vakarą Gudeliuos buvo mažas, bet svarbus pasitarimas, kuriame dalyvavo ir Kopka.

—Adomai,—verkė motina,—ar... nebūt geriau išvažiuot...

Nutilo.

Paskandino savo veidą menkose plaštakose.

—Man blogiau nebus, kaip dabar. Aš negaliu miegoti, kuomet tu namie. Rodosi, ateis, paims tave, išvežš... ir... kaip su Višnevskiu...

Adomas tylėjo.

—Kur?—nedrąsiai klausė Kopka?

—Bile kur...

—Reikia, reikia—gestikuliuodamas ranka, pritarė Petras.—Reikia į didesnį miestą.

—Bėgdami nuo automobiliaus, ar nepakliūsit po traukiniu,—užsimąsčiusiai nurodinėjo Kopka.

Kalbėta, tartasi.

Moteriškė guodėsi:

—Netekau vaikų... neturiu jų... Zabelė, Juozas ir Adomas... Ak tu Amerika, Amerika!... Kas tikėjosi!...

V.

Naktis.

N. miesto geležinkelio stotyj žiburiai dar žibėjo, nes nemažai pasažierių laukė traukinio. Vieni jų susėdę ilguose suoluose skaitė, kiti saldžiai snūduriavo, o treti šnekučiavosi, dažnai visokius mažmožius beriśdami, kad tik greičiau užmušti laiką, kol ateis traukinys.

Viename tų suolų, esančiam prie sienos, kampe stoties, sėdėjo trys vyrai: Adomas, Petras ir Kopka. Jie kalbėjosi, atydžiai dairydamiesi, tarsi ko ieškodami.

Adomas su Petru važiavo į vakarus ieškoti Zabelės.

—Kas bus, tai bus,—sakė Petras.—Važiuojam į didesnį miestą.

—Važiuojat, tai važiuojat, vyrai—įsikišo Kopka,—bet kada sugrįžšit?...

Visi trys nutilo.

Petras kraipė galvą, kažin ką mąstydamas. Biskelį lukterėjęs, tarė:

—Ale tavo, Adomai, motina... Taip verkti!... Ji gali numirti...

—Ir tu verktum,—ginčijo Kopka,—jei iš trijų pasiliktų niekas.

Adomas nusišluostė skepetaite prakaituotą ar ašarotą veidą.

(Tąsa bus)

Massachusetts Valstijos Menininkams

Metinė Konferencija

A. L. P. M. S. II Apskričio metinė konferencija šaukiama 15 d. gruodžio, Lietuvių Piliečių Kliubo svetainėj, 367 Broadway, So. Boston, Mass. Konferencija prasidės 10 val. ryte.

Konferencijos klausimu išsiuntinėti visiems II Apskričio chorams laiškai. Bet gali būti tokių chorų, kurie nebūtų aplaikę laiškelio, tai šį pranešimą pamatę rinkite delegatus ir prisiųskite į konferencijį. Delegatus gali siųst kiekvienas choras, po vieną delegatą nuo kiekvienos dešimties narių. Ir pageidaujama, kad visi chorai prisiųstų skaitlingas delegacijas, nes ši konferencija bus labai svarbi. Bus patiekti nauji planai mūsų apskričio veikimui, ypatingai perkeitimas vasarinių parengimų-piknikų ant kitokių pamatų, iš ko būtų visam darbininkų judėjimui daugiau naudos. Taipgi bus keičiamas ir žieminių parengimų būdas. Žinoma, randasi menininkų, kurie griežtai stovi prieš keitimą, todel ir reikalinga, kad ši konferencija būtų skaitlinga delegatais. Taipgi yra kviečiami W. Lynno Lyros Choras ir Stoughtono Lyros Choras įstoti į A. L. P. M. S. ir prisidėti prie II Apskričio. Prisidėdami prie A. L. P. M. S., stiprinsite abelnai proletarinį meną.

Delegatai kviečiami suvažiuoti laiku, nes ši konferencija bus pradėta garsinamu laiku, delto, kad reikės daug įvairių klausimų išrišti. Įvairios komisijos turi būt prisirengę su aiškiais raportais, kad nereikėtų bereikalingai laikas leisti.

A. L. P. M. S. II Apskr. Org.
J. Grybas.

Visoms A.L.D.L.D. IX Apskričio ir L. D. S. A. VI Rajono Kuopoms

Brangūs draugai ir draugės! Viršminėti apskričiai, bendromis spėkomis, rengia platų visoj apielinkėj prakalbų maršrūtą. Kalbėtoja bus drg. Z. C. Mažeikienė iš Cleveland, Ohio. Visi žinome, kad drg. Mažeikienė yra gera kalbėtoja, nesenai lankiusis Sovietų Rusijoj ir Lietuvoj. Todel papasakos, ką savo akimis matė tose šalyse, taip pat ir apie Amerikos esančias ir būsiančias darbininkų kovas. Todel visos IX Apskričio kuopos pasistengkite būtinai prakalbas surengti, nes ne visada turime progą išgirsti gerus kalbėtojus, ypatingai moterį.

Maršrūtas prasidės sausio 12 d., 1930 m. Dienos skiriamos sekamai:

Sausis

12, sekmadienį, Mahanoy City, Pa.

13, pirmadienį, Tamaqua, Pa.

14, antradienį, McAdoo, Pa.

15, trečiadienį, Coal Dale, Pa.

16, ketvirtadienį, Shenandoah, Pa.

17, penktadienį, Girardville, Pa.

19, sekmadienį, Minersville, Pa.

20, pirmadienį, Port Carbon, Pa.

21, antradienį, Frackville, Pa.

22, trečiadienį, Kulpmont, Pa.

Draugai, gavę pranešimą, malonėkite greitai paimti svetaines ir patys pasigaminkite apgarsinimų lapelius. Jeigu negalėsite, praneškite laiką ir svetainės antrašą, o apskričio komitetas pasistengs tatai atlikti.

Visur stengkitės rengti jums paskirtoj dienoj. Jeigu negalėsite, duokite greitai žinoti, o mes dieną pakeisime.

Taip pat jeigu prakalbų išlaidas negalėsite padengti iš surinktų aukų bei vietinių iždų, tai padengs apskričių iždai. Todel finansai negali kliudyti prakalbų rengimą.

Kalbėtoja visur dalį prakalbos pašvęs agitacijai už mūsų organizacijas. Todel kuopų komitetų būtina pareiga prakalbose prirašyti kuo daugiausia naujų narių į mūsų organizacijas. Taip pat darbininkiškos literatūros platinimas šiose prakalbose neturi būti užmirštas.

Jeigu kurioj kolonijoj draugai matytų svarbą turėti draugų bei mūsų laikraščių skaitytojų susirinkimą, malonėkite greitai pranešti, o mes nuskirsime laiką.

Draugai! Mes užsibrėžę atlikti didelį ir naudingą darbą pakėlime mūsų organizacijų bei paskleidime teisybės žodžio iš klasių kovos lauko tarpe tamsesnių darbininkų. Bet to viso pasekmės priklausys, kaip mes darbuosimės surengime bei sutraukime daugelio darbininkų į prakalbas. Todel visi pasiryžusiai darbuokimės, kad sekančiose mūsų organizacijų konferencijose nereikėtų jieškoti tų visų nepasekmių kaltininko (kame mes visi tankiausia kalti). Vietoj to, galėtumėm pasidžiaugti skaitlingesniais apskričiais, kuopomis ir nariais.

A. L. D. L. D. 9-to Apskr.
Sekr. **K. Rušinskienė,**
212 Middle St.,
Minersville, Pa.

West Lynn, Mass.— Dr. Elihu Thomson su savo pagelbininkais čia budavoja milžinišką teleskopą, kuris bus naudojamas Californijos observatorijoj. Manoma, kad juomi bus ištirta daugelis žvaigždinės visatos paslapčių.

Lietuvos darbininkų ir kaimo biednuomenės dvisavaitinis laikraštis
(su paveikslais)

"BALSAS"

daug duoda žinių iš Lietuvos darbininkų ir kaimo biednuomenės gyvenimo ir iš fašistų darbu. Kiekvienas Amerikos darbininkas ir darbininkė privalo užsisakyt "BALSĄ"

"BALSO" KAINA AMERIKOJE:
Metams $2.00
6 mėnesiams.....$1.00

Adresas užsisakyt "Balsą": Tilsit, Pr. Gartenstrase 6, b. Richard Reich, "Balso" Redakcijai, Germany.

Kas užsisako "Balsą," tas tuom pat remia Lietuvos darbininkų spauda ir padeda jų kovai prieš fašistų valdžią.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

LIETUVIŲ DARBININKIŲ SUSIVIENIJIMO I RAJONO KONFERENCIJA

Gruodžio 29 d. įvyks Lietuvių Darbininkių Susivienijimo I Rajono konferencija 29 d. gruodžio (Dec.), 1929, "Laisvės" svetainėj, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Prasidės 11-tą val. ryte. Visos Pirmo Rajono kuopos malonėkit išrinkti delegates į minėtą konferenciją. Turim labai daug svarbių klausimų išrišti. Draugės, dalyvaukit konferencijoj kuo skaitlingiausia.

L. D. S. I Rajono Org. **J. Bondzi.**
(293-295)

SCRANTON, PA.
Puikus Balius

Jungtinių Valstijų Komunistų Partijos skyrius rengia labai puikų balių, kuris įvyks 14 d. gruodžio, Workmen's Circle Hall, 508 Lackawanna Ave. Šiame baliuje bus ir programa, bus bandoma gauti Partijai naujų narių. Todel vietos ir apielinkių lietuviai turi atsilankyti į šį balių ir prigelbėti Partijai.

Komitetas.

PAJIEŠKAU pusseserių Katrinos ir Rozalijos Pozingučių. Paeina iš Pakalnupių (Pasiurbentis) kaimo, Šimkaičių valsčiaus. Seniau gyveno Ansonia, Conn. Yra svarbus laiškas iš Lietuvos. Meldžiu atsišaukti arba kas žinote, praneškite. Jieško Zofija Pozingutė. Rašykit sekamu adresu: J. Monski, 336 Carothers Ave., Carnegie, Pa. (293-294)

WILKES-BARRE, PA.

Williamui Tamulaičiui, drauge, jeigu nori žinoti apie savo brolį, Juozapą Tamulaitį, malonėkit užeiti pas mane. Frank Lekas, 88 Kent Lane, Wilkes-Barre, Pa.

DETROIT, MICH.

A. L. D. L. D. 52-ros kuopos priešmetinis susirinkimas bus nedėlioj, 15 gruodžio, Draugijų svetainėj, 4637 W. Vernon Highway. Pradžia 10-tą val. ryte. Draugai ir draugės, malonėkit atsilankyti, nes bus renkama nauja valdyba 1930 metams. Yra ir kitokių svarbių reikalų ir įvairių komisijų pranešimų. Tat nepamirškit atsilankyti. Atsiveskit ir naujų narių.

Sekr. V. Geraltauskas.
(293-295)

BINGHAMTON, N. Y.

A. L. D. L. D. 20 kuopos susirinkimas bus ketverge, 12 gruodžio, Lietuvių Svetainėj, 8 val. vakare. Kiekvieno nario pareiga dalyvauti tame susirinkime, nes bus kuopos valdybos rinkimas. Taipgi turėsime nubalsuoti tinkamus kandidatus į centro valdybą. Atminkite, kad tai svarbu. Tat visi atsilankykit ir nepamirškit prieš naujus metus ir keliatą naujų narių priagituoti. Org. P. Mačiukas.
292-3

CLEVELAND, OHIO

A. L. D. L. D. 22 kuopos priešmetinis susirinkimas atkeliamas į 12 gruodžio. Tat visi susirinkite tą dieną į Grdino svetainę, 7:30 val. vakare. Bus balsavimas centro valdybos ir rinkimas kuopos valdybos. Yra ir kitų svarbių reikalų. Valdyba.
292-3

PAJIEŠKOJIMAI

PAJIEKAU draugų J. Kazlausko ir Justino Babelio. Vienas iš Alsėdžių miestelio, kitas iš Jačiatų kaimo. 1913 metais mes ant vieno laivo atvažiavom į New Yorką. Dabar nežinau, kur randasi. Turiu svarbų reikalą, meldžiu atsišaukti arba kas žinot, malonėkit pranešti. J. Kazlauskas, 70 Redgawood Ave., West View, Pa. (294-293)

Bell Phone, Poplar 7545

A. F. STANKUS

Graborius-Undertaker

Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių. Norintieji geriausio patarnavimo ir už žemą kainą, nulūdimo valandoje šaukitės pas mane. Pas mane galite gauti lotus ant visokių kapinių kuogeriausiose vietose ir už žemą kainą.

1023 Mt. Vernon Street
PHILADELPHIA, PA.

LIETUVAITĖ FOTOFRAFISTĖ

Fotografuoju, Didinu ir Maliavoju Visokiom Spalvom Paveikslus

Studija atdara kiekvieną dieną ir nedėliomis nuo 9:30 iki 5 po pietų.

MARGARETA VALINČIUS
Room 32, Weitzencorn Bldg., Public Square
WILKES-BARRE, PA.

ATEINANČIŲ METŲ MADOS
FORNIŠIAI
IŠPARDUODAMI PRIEŠ KALĖDAS

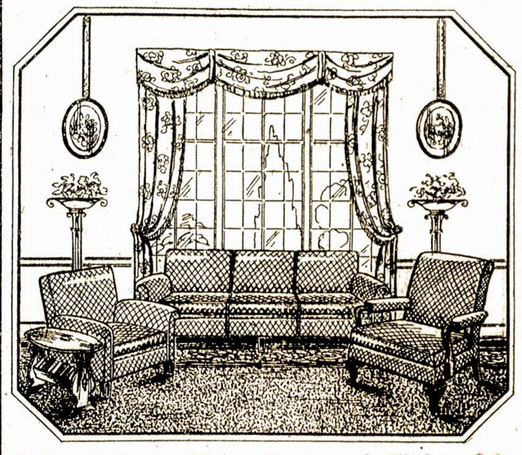

Parlor, Bedroom, Dining Room, and Kitchen Suites
Didžiausiam pasirinkime.—Kaina žemiausia—Fornišiai garantuojami.—Galima pirkti ir lengvomis išmokestimis.

PRISTATOM KAD IR TOLIAUSIAI
DIDĖLIS PASIRINKIMAS

MACYS BROS. FURNITURE CO.
198-200 GRAND STREET
TARP DRIGGS IR BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y.
Tel.; Greenpoint 2372
Valandos: nuo 8-nių ryto iki 9-nių vakaro

NAUJAUSIOS MADOS
RUSIŠKA PIRTIS TURKIŠKA
Flushing Russian and Turkish Baths, Inc.
Įėjimas nuo 8 val. ryte iki 6 val. vakare 50c; po 6 val. vakare 75c.
EXTRA Antroj klasėj lašais išsimaudymas ir miegojimas per visą naktį ant trečių lubų, oringam kambaryj 35 Centai
M. TEITELBAUM, Manadžeris
Naujai perdirbta Rusiškai-Turkiška Pirtis dabar atidarė naujausios rūšies maudynes su moderniškais pagerinimais. Čia įtaisyta didelis plaukimui prūdas su šviežiu šulinio vandeniu ir mažesnis prūdas su sūrum vandeniu.
LAPUOTOS IŠSIPĖRIMUI VANTOS VELTUI
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ
Panedėliais nuo 12 val. dieną per visą naktį. Utarninkais nuo 12 v. dieną iki 12 v. nakties.
MOTERIMS: Panedėliais ir Utarninkais
Trys gariniai kambariai dėlei išsipėrimo: Rusiškas, Turkiškas ir garo vanojimosi kambarys. Didelis, oringas miegojimui kambarys; taip pat RESTORANAS su geriausiu garantuotu patarnavimu.
29-31 Morrell Street, tarpe Cook ir Debevoise Sts.
Ties Broadway ir Flushing Avenue, Brooklyn, N. Y.
Telefonas: Pulaski 1090

BOSTONO IR APIELINKĖS NAUJIENOS

("Laisvės" Biuro Pranešimai)

IŠ T. D. A. I DISTRIKTO METINĖS KONFERENCIJOS

Pereitą nedėldienį Bostone įvyko T. D. A. I Distrikto metinė konferencija. Delegatų suvažiavo virš 90, nuo 100 įvairių darbininkiškų organizacijų, kuriose priklauso apie 15,000 darbininkų. Buvo ir lietuvių delegatų, kaip tai: iš Bridgewater, Worcester, Hudson, So. Boston ir kitur.

Bridgewater A. L. D. L. D. ir T. D. A. kuopos atsiuntė pasveikinimus konferencijai ir po penkis dolerius prie pasveikinimų.

Iš centro sekretoriaus ir vietinio distrikto organizatoriaus raportų pasirodė, kad T. D. A. atliko milžiniškus darbus, gindamas darbininkų veikėjus, patekusius į kalėjimus, o labiausia tose vietose, kur eina dideli streikai. Ne tik kad daug buvo nuveikta streikų laukuose, bet susikūrė didelės T. D. A. kuopos ir jos gerai gyvuoja.

Nutarta pasiųsti pasveikinimo telegramą drg. H. Cantor, kuris buvo nuteistas metams laiko kalėti už nešimą iškabos, ant kurios buvo užrašyta: "Gubernatorius Fulleris yra nužudytojas Sacco ir Vanzetti." Drg. H. Cantor dabar randasi ant Deer Island ir dar turės ten kalėti apie šešis mėnesius.

Priimta sekančios rezoliucijos:

(1) Užuojautos rezoliucija Gastonijos streikieriams.

(2) Užuojautos rezoliucija Sovietinių Respublikų Sąjungai.

(3) T. D. A. naujų narių verbavimo klausimu.

(4) T. D. A. ir traukimas jaunimo prie jo.

(5) Jungtinių Valstijų imperializmas ir T. D. A. užduotis.

(6) T. D. A. ir darbininkės moterys.

(7) Rezoliucija ant centro sekretoriaus ir distrikto organizatoriaus raportų.

Išrinkta distrikto komitetas iš 46 ypatų. Iš lietuvių šiais metais įėjo, rodos, tik viena drg. V. Taraškienė.

Konferencija visais atžvilgiais buvo pasekminga ir aiškiai parodanti, kad su kiekvienais metais T. D. A. auga ne tik šiame distrikte, bet ir visoje šalyje.

-:- -:- -:-

Operetė "Kova Už Idejas"

(Ši žinutė gerokai bus suvėlinta, nes kada buvo lošiama operetė, "Laisvės" Biuras dar nebuvo įsisteigęs Bostone ir manome, kad niekas apie ją nėra parašęs, tad čia norime pabrėžti nors trumpai.)

Lapkričio 17 d. L. L. Ratelio Choras iš Norwood, Mass., čia sulošė gražią operetę "Kova Už Idejas." Šią operetę rengė A. L. D. L. D. VII Apskričio parengimų ir propagandos komisija, apskričio naudai.

Žmonių atsilankė nemažai—buvo arti pilna Lietuvių Svetainė ir, kiek teko patėmyti, vietos publikai ši operetė ir lošėjai patiko gerai.

Tiesa, kaip del mūsų scenos, lošimas išėjo gerai; lošėjai tinkamai buvo parinkti, neblogai tiko savo rolėse.

Reikia atiduoti kreditas Norwoodo chorui, kuris, būdamas neskaitlingas nariais, sugebėjo sulošti gražią operetę, kaip "Kova Už Idejas." Norwoodo Lietuvių Lavinimosi Ratelio Chorą vadovauja Edw. J. Sugar.

Del šis operetės buvo kilę So. Bostone tam tikrų nesusipratimų ir kivirčų, bet šis dalykas neišpuola rišti "Laisvės" Biurui, tatai turėjo atlikti vietos organizacijos. Biuro užduotis—bešališkai pranešti žinutes taip, kaip jos turi būti praneštos.

-:- -:- -:-

Trumpos Žinutės

North Cambridge'iui aną naktį užsidegė namas, kuriame ant antro augšto gyveno italų šeimyna. Tėvas ir duktė iššoko per langą ir tuomi išsigelbėjo nuo nelaimės, bet senuko du sūnūs, miegojusieji kitame kambaryje, užtroško dūmais: vieną pasisekė atgaivinti, o kitas mirė.

-:- -:- -:-

M. Murray, 89 metų, nevedęs, buvo atrastas savo kambaryje ant Dorchester Ave., So. Bostone, miręs. Gydytojui ištyrus pasirodė, kad jis yra miręs savo naturale mirčia.

-:- -:- -:-

Bostono policijos galva M. H. Crowley tik ką sugrįžo po vakacijų iš Bermudos. Jis sako, kad Bostone labai šalta, tad visiem policistam įsakė nešioti "overkotus" ir žiemines kepures. Jo moteris Bermudoj nusiritusi iš hotelio laiptais ir užsigavusi petį.

-:- -:- -:-

Bostono policistams šiais metais tapo įruoštos naujos žieminės kepurės. Policistai protestuoja prieš naująsias kepures; sako, jos esančios negana "sportiškos" ir perdaug sunkios. Kiti skundžiasi, kad jiem pradėję galvas skaudėti nuo tų kepurių. Žmonės kalba, kad jiem galvas skauda nuo ko nors kito, bet ne nuo kepurių.

-:- -:- -:-

Ant Harvard tilto policija pradėjo daryti "trapus" ir gaudyti tuos, katrie pergreitai automobiliais važiuoja per kalbamą tiltą. Kaip katrą dieną pagauna po kelias dešimtis automobilistų ir nubaudžia.

-:- -:- -:-

"Darbininkas" praneša, kad So. Bostone šv. Petro lietuvių parapijos vargonininką p. M. Karbauską buvo apsėdusi giltinė ir jis turėjęs vesti smarkią kovą, kol jos atsikratęs. Atrodo, kad pradės rodytis ir kiti stebūklai šv. Petro parapijoj.

-:- -:- -:-

Masel Press Co. pereitą subatą paleido apie 50 darbininkų. Sako, kad darbas sumažėjo. Keletas lietuvių tenai dirbo ir džiaugėsi, kad sąlygos toje dirbtuvėje dar netokios blogos, kaip kitose.

-:- -:- -:-

Sekančioj seredoj įvyks L. D. S. A. 13 kuopos mėnesinis susirinkimas. Visos narės žada dalyvauti, nes bus išduotas raportas iš atsibuvusio teatro "Jezuito Sąžinė" ir kalbama apie tolimesnį veikimą. Taipgi bus renkama delegatės į rajono konferenciją.

-:- -:- -:-

Pereitą savaitę Mass. valstijoj automobiliais ir automobilių nelaimėse tapo užmušta 29 žmonės.

-:- -:- -:-

HUDSON, MASS.

Lapkričio 28 d. Aido Choras turėjo surengęs koncertą ir šokius, kurie pavyko gerai. Žmonių buvo pilna salė. Pirmiausiai Aido Choras padainavo keletą liaudies dainelių, po vadovyste Ig. Permino. Paskiau dainavo solistai ir solistės. Turiu pasakyti, kad J. Sabaliauskas iš Worcesterio gana gerai pažengęs pirmyn dainavime. Turi augštą tenoro balsą ir jo dainavimą žmonės labai myli, nes linksmo būda solistas. Taipgi mūsų mylima vietinė solistė E. Sidariutė dainavo solo, kuri užžavėjo žmones savo švelniu ir graudingu balseliu. Jos balsas pilnai muzikališkas (skambantis), todel padaro didelį dainavime įspūdį. Paskiau dainavo merginų bei moterų choras dvi daineles ir gerai pavyko. Gana gerai pavyko duetas J. Sabaliausko su E. Sidariūte. Pasibaigus koncertui, prasidėjo šokiai.

Manoma, pelno liks nemažai.

Nuo šio koncerto visas jaunimas turėtų daugiau kreipti domės link dailės. Turi ateiti ir prisirašyti prie Aido Choro, kuriame yra nemažas skaičius čia gimusių vaikinų bei merginų. Dailė yra mums reikalinga visais atžvilgiais. Mokesčių į chorą jokių nėra, apart įstojimo.

-:- -:- -:-

Pas mus gerai gyvuoja Priešfašistinio Susivienijimo draugijų komitetas, kuris atstovauja penkias draugijas. Dabar, žiemos laiku, vėl nutarė komitetas rengti diskusijas bei prakalbas, kurios įvyks 22 dieną gruodžio. Bus aiškiai išdėstyta fašistinės valdžios žiaurūs darbai ir šmugeliai. Patartina visiems ateiti į diskusijas. Kurie norite apginti fašistų diktatūrą, prisirengkite gerai, kad apgintumėt.

-:- -:- -:-

Pas mus sergantieji katalikai buvo nuvažiavę gydytis stebūklingon Maldeno vieton. Bet ir sugrįžę kaip sirgo, taip ir serga, dar kiti labiau apserga, peršala, nuvargsta, ir pasidaro didesni skausmai.

Ar šitie monai neatidarys katalikams akių? Ar kunigija visados tamsins darbininkus, apgaudinės juos del savo geresnės naudos, del pratęsimo kunigijos ir buržuazijos ilgesnio paturėjimo?

Choro Koresp.

A. L. D. L. D. ŽINIOS

(Pabaiga nuo pusl. 2)

niems "nusibodo" veikimas, kitiems pradėjo rūpėti tokie dalykai, kurie neturi nieko bendro su darbininkišku judėjimu, o dar kitiem kitokie pripotkai yra, kuomet paklausi jų apie tai, kodel jie nėra aktyvūs darbe. Mes viską, kas yra netaip daroma kuopose, galėsime aptarti savo konferencijoje; kokios padarytos klaidos, jas pataisysime, kas bus svarbaus ir tinkamo del organizacijos tolimesniame veikime, aptarsime ir tt.

Todel jau laikas sušaukti skaitlingi kuopų susirinkimai ir juose išrinkti ganėtiną skaičių delegatų į konferenciją, kuri bus laikoma 5 d. sausio, 1930 m., Lietuvių Svetainėj, 354 Park St., New Britain, Conn.

Konferencija prasidės 10:30 val. ryte.

Sekretoriam yra pasiųsta tam tikros blankos del išpildymo; išpildę jas tuojau pasiųskite apskričio sekretoriui, tai bus sutvarkytas iš jų metinis raportas.

V. J. Valaitis,
A.L.D.L.D. III Apskr. Sekr.

Jau Trys Metai, Kai Argentinos Lietuviai Darbininkai Leidžia Savo Savaitinį Laikraštį

"RYTOJUS"

Jis pilnas žinių apie Argentinos ir visos Pietų Amerikos darbininkų gyvenimą; telpa daug gražių eilėraščių ir beletristikos; iliustruotas ir ant gražios popieros spausdinamas.

Kiekvienas Amerikos lietuvis darbininkas turi skaityti ir platinti "RYTOJŲ." Tuomet jis susipažins su savo klasės brolių reikalais tolimoj Pietų Amerikoj.

"RYTOJAUS" KAINA:
Metams tik ___$3; Pusei ___$1.50

Pinigus siuskite American Express money orderiais, juos išrašydami ant "RYTOJAUS" vardo ir adreso.

"RYTOJUS"
Calle Montes de Oca 146,
Avellaneda, Buenos Aires,
Argentina

LIETUVIS GRABORIUS

Norintieji geriausio patarnavimo ir už žemą kainą, nuliūdimo valandoj šaukitės pas:

JONĄ PETRUŠKEVIČIŲ
162 Broadway
Rezidencija: 13 W. 3rd St.
SO. BOSTON, MASS.
Tel.: So. Boston 0304-W

CASTON ROPSEVICH

Baigęs Philadelphijos muzikos konservatoriją, duoda lekcijas ant smuikos. Norintieji, kad jūsų vaikai būtų gerais smuikininkais, kreipkitės į manę, o gausite tikrai profesionalę pagelbą. Kreipkitės šiuo adresu:

4715 N. 5th Street
PHILADELPHIA, PA.

Seredomis ir ketvergais:
1218 So. 10th St., Camden, N. J

BROOKLYN LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ĮSTAIGA

Salės del Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiais įtaisymais. Keturios bolių alleys.

KAINOS PRIEINAMOS.

949-959 Broughby Avenue

Tel., Stagg 3842

PIANISTAS IR MOKYTOJAS

GEORGE NOBILETTI

Įgaliotas ir Paliūdytas New Yorko Universiteto Mokinti Progresyvę Seriją (Eilę)

PIANO LEKCIJŲ

Pamokos Duodamos Studijoj ir Mokinių Namuose

STUDIO
1763 Cropsey Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel., Bensonhurst 6631

OFISAS
981 Broadway, Brooklyn, N.Y.
Tel., Jefferson 6393

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LIETUVIS GRABORIUS
IR BALZAMUOTOJAS

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje prašau kreiptis prie manęs.

1439 South 2nd Street
PHILADELPHIA, PA.

TELEFONAI: Keystone, Main 9669
Bell, Oregon 5136

MES PATAIKOM

Taip sako A. Tacilauskas, savininkas Restauracijos ir salės, 961 Grand St., Brooklyn, N. Y., "Gerai pataikot padaryt cigarus, kad į mėnesį laiko po 500 Johns Cigarų parduodąs; kurių netik lietuviai bet ir svetimtaučiai už penkių blokų ant syk po saujas pasiimą; nes jiems labai patinką, kad švelnūs rūkyt, labai malonus skonis, gražiai dega ir puikiai kvepį!"

John Naujokas

M. J. J. Urbszo, 187 Oak Street, Lawrence, Mass., į savo krautuvę kas mėnesis po keliolika šimtų jų parsitraukia.

Plačiai žinomas veikėjas draugas S. REIKAUSKAS iš SHENANDOAH, PA., tūkstančiais parsitraukia ir kaipo agentas visur pasekmingai parduoda. Jis sako, kad JOHN'S CIGARS visi giria ir pažangūs, supratlyvi žmonės visur jų reikalauja, sakydami, kad JOHN'S Cigarai padaryti rankoms yra geriausi, juos visi myli!

Taip pat darbininkų veikėjas draugas J. Zdanis, 12 Lynwood Av., Wilkes Barre, Pa., taip pamėgo John's Cigarų skonį, net prisiėmė vietiniams bei apielinkės biznieriams pristatyt pagal wholesale kainos. Visi teiksitės atsilankyt pas Joną Zdanį pasiimt cigarų.

Todel draugai darbininkai ir pažangūs biznieriai netik Brooklyne, bet ir kituose miestuose visur reikalaukit Jono—John's Cigarų Hand Made po 10 centų arba po vardu Petro Restoranuose, Užeigose, Kliubuose, ant Balių ir Šturuose bei kituose bizniuose mūs išdirbystės cigarų viršminėtais vardais, tik pakeliant pirštą, o gausite cigarą, kuris visiems patinka, ir rūkydamas džiaugsies. Cigarus pasiunčiame ant pareikalavimo visur į kitus miestus biznieriams ir privatiškiems žmonėms, daug ar mažai, ir lėšas apmokame.

NAUJOKŲ CIGARŲ DIRBĖJAI
267 Division Avenue, Brooklyn, N. Y.

SERGANTI VYRAI IR MOTERYS

GYDOMA CHRONIŠKOS LIGOS

Kreipkitės į DR. ZINS, jeigu kenčiate nuo: Kraujo, Odos ir Nervų Ligų, visokių Chroniškų Skaudulių, Bendro Nusilpimo, Nusiminimo, Galvosvaigio, Skilvio, Žarnų ir Mėšlažarnės Ligų, Galvos Skaudėjimo, Neuralgijos, Padidėjusių Liaukų, Plaučių, Kvėpuojamųjų Dūdų, Nosies ir Gerklės Ligų, Reumatizmo, Sciatikos ir Strėnų Skaudėjimo. Jeigu jūs esate nesveiki ir nusiminę, aš jums galiu pagelbėti. Tūkstančiai Vyrų ir Moterų buvo pasekmingai pagydoma naujausiais, užgirtais moksliniais būdais. Greitos ir pastovios pasekmės. Aš suteikiu Asmeniškos Atydos Visu Gydymo Laiku. Kainos prieinamos.

PATARIMAI IR ISTYRIMAI UŽDYKĄ
X-Spinduliai, Kraujo Ištyrimai, Laboratorijos Bandymai

DR. ZINS 110 EAST 16th ST. N.Y.
Specialistas Jau 25 Metai (Tarpe 4th Ave. ir Irving Pl.)
VALANDOS: 9 A. M. iki 8 P. M. Nedėlioj 9 A. M. iki 4 P. M.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APTIEKA

Kas yra didžiausias žmogaus priešas?—Šaltis. Jis ne tik sunkiausias ligas įvaro, bet ir į grabą paguldo. Bet tie, kurie vartoja po plačią Ameriką pagarsėjusius

Urban's Cold Powders (Miltelius nuo šalčio) jokių šalčių nebijo. Už 75c už baksą apsigink luok nuo savo amžino priešo!

Urbo Lax Tabs yra tai kanuolė prieš kitą amžiną žmogaus priešą—vidurių užkietėjimą—kuris žmogui pagamina daug rūpesčių ir sunkių ligų. 25 centai už skrynutę.

LIETUVIŠKŲ, BULGARIŠKŲ, HOMEOPATIŠKŲ IR KITOKIŲ VAISTŲ TEGALIME GAUTI PAS—

Aptiekorius
151 Metropolitan Avenue
Brooklyn, N. Y.
TELEPHONE
Greenpoint 1411

F. Urbonas
6102 Grand Avenue
Kampas Clermont Avenue
Maspeth, L. I., N. Y.
TELEPHONE: Juniper 9796

Siųsdami pinigus su savo adresu, užrašykite:
FRANK A. URBAN'S PHARMACY
151 Metropolitan Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Aš, žemiau pasirašęs, siunčiu VIENĄ DOLERĮ, už kurį malonėkit man prisiųsti URBAN'S COLD POWDERS ir URBOLA, su nurodymais, kaip vartoti.

Vardas .....
No. ..... St. or Ave.
Miestas ..... State .....

KOOPERATYVIS MĖSOS MARKETAS IR GROSERNĖ

Visokia Mėsa: Jersey Kiauliena, Aviena, Jautiena ir tt.

Atsidaro Gruodžio (December) 12, 1929

410 LORIMER STREET, BROOKLYN, N. Y.
(Tarpe Ten Eyck ir Stagg Streets)

Įsteigta Rusų Darbininkų Kooperatyvė Mėsos ir Groserių Sąjunga, Inc. Rusų Darbininkų Kooperatyvų Sąjunga yra biznio įstaiga, paremta Rochdale Kooperacijos Principais. PATARNAVIMAS VIETOJ PELNŲ. Teisingas svoris. Tikrai Marketinė Kaina. Nuolaidai pirkėjams sulig viršpelnio. Nariais gali būti visi. Demokratinė Kontrolė.

Brooklyno Krautuvės

134 Belmont Avenue
323 Thatford Avenue
341 Glenmore Avenue
1777 Prospect Place

Maspeth, N. Y.
144 Clinton Avenue

ATEIKITE Į KOOPERATYVĄ IR PERSITIKRINKITE!

MALONAUS PASIMATYMO

UŽEIGA

Jūs pažįstate mus, mes pažįstame jus, bet jau senai matėmėsi. Būtų linksma pasimatyti.

Kurie dar nepažįstate mūsų, tai del pažinties užeikite, o būsite maloniai priimti.

J. ir O. VAIGINIS
214 Perry Avenue, Maspeth, N. Y.

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APTIEKOS

Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kur kitur dabartiniu laiku.

A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas
8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST., DETROIT

KALĖDOS

Yra linksmiausia šventė krikščioniškame pasaulyje. Tai yra diena meilės ir "gero velijimo visiem žmonėm ant žemės," kada visi, kurie išgali, duoda dovanas draugams ir giminėms. Ar jūs galite įsivaizduoti geresnę ir malonesnę dovaną saviškiams senojoj šalyj, kaip kad praleist kalėdų šventę jų mintyse?

Šokite į Mūsų Asmeniškai Vadovaujamą Kalėdų Ekskursiją

LAIVAI APLEIDŽIA NEW YORKĄ:

GARLAIVIS BERLIN ..... 7 GRUODŽIO
GARLAIVIS STUTTGART .. 11 GRUODŽIO

Jei jūs negalite važiuoti, leiskite jiem atlankyti jus, pasiųsdami jiems į abi pusi laivakortę arba pasiųskite jiems Lloyd money orderį Kalėdoms

DEL PLATESNIŲ INFORMACIJŲ PASIKALBĖKITĖ SU LOKALIAIS AGENTAIS ARBA SU

NORTH GERMAN LLOYD
57 BROADWAY, NEW YORK

AMERICAN-LITHUANIAN AUTO SCHOOL

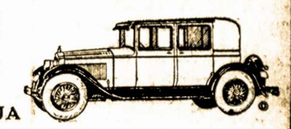

PHONE VOLUNTEER 2177-0474

MOKYKLA SU REPUTACIJA

736 Lexington Ave., tarpe 58th ir 59th Sts., New York City
Įėjimas iš 736 Lexington Ave.

Įsteigta 25 metai. Būk neprigulmingas. Išmok karų amatą ir pradėk kelią į pasisekimą. Mūsų instruktoriai išmokins jus važiuoti ir taisyti visokių išdirbimų karus per trumpą laiką ir už mažą kainą. Specialės klasės moterims. Leidimas ir užganėdinimas užtikrintas. Klasės dienomis ir vakarais.

Užganėdinimas, Leidimas ir Darbas Užtikrintas

VIETOS ŽINIOS

Tik Penkios Dienos iki "Laisvės" Koncertui

Penketas dienų beliko iki metiniam "Laisvės" koncertui, kuris įvyks ateinantį sekmadienį, gruodžio 15 d., Labor Lyceum svetainėje, 949 Willoughby Ave., Brooklyne, ir prasidės 3:30 val. po pietų.

Vietiniai ir kitų miestų žmonės, matydami nepaprastą koncerto programos įvairumą, vieris už kito išanksto perka bei laiškais užsisakinėja geresnius tikietus. Ir išmintingai daro. Nes tiems, kurie lauks paskutinės valandos, labai galės prisieiti statiems stovėti, kuomet svetainė bus jau užpildyta.

Dainuos Ivan Steschenko, puikiausias ukrainas tainininkas pasaulyj; Lydia Koretsky, kuri savo talentu užkariauja net amerikonų sceną; A. B. Arlauskas, tenoras, kuris, per paskutinių trijų metų specialį lavinimąsi, padaręs nepaprastos pažangos; sidabrabalsė Margaret Česnavičiūtė; garsios iš Massachusetts duetų dainuotojos seserys Pauliukoniūtės; Mainierių Kvartetas iš Shenandoah, Pa., raliuos, apsirengę mainieriškais drabužiais. Taipgi dainuos Brooklyno Aido Choras, vadovaujamas B. Šalinaitės, ir Maspetho Lyros Choras, vadovybėje O. Eremino.

Vienas iš programos specialumo tai bus Elenos Retikevičiūtės suorganizuotas pianocelo-smuiko trio.

Brolis ir sesuo Skučiukai, žymūs šokių artistai, šoks ypatingus sceniškai-komiškus šokius.

Po koncerto, bus šokiai, kuriems grieš E. Retikevičiūtės orkestra.

Įžangos tikietų kaina: 75c, $1, $1.50 ir $2.

"Nervai" Pasisekė, kaip Nereikiant Geriau

Labai pavyko "Nervai," komedija, kuri buvo pereitą sekmadienį suvaidinta rūpesniu A. L. D. L. D. 185, L. D. S. A. 111 ir S. L. A. 322 kuopų, svetainėje po num. 10313—103rd Ave., Richmond Hill. Publikos priėjo ir privažiavo taip gausiai, jog keliems desėtkams teko statiems džiaugtis vaidinimu, nes jau kedės buvo visos užimtos. Komedija yra lengvai-meiliško intrigantiško turinio; sulig turinio, galima būtų ji pavadinti "klaidų komedija."

Bet aktoriai lošė taip gerai, kad neteko pastebėt paties vaidinimo klaidų. Vienas iš girtinų dalykų, tai kad visi kalbėjo naturališkai, kasdieniniu savo balsu; ne taip, kaip kad pirmiaus būdavo įvairiuose vaidinimuose, kur aktorius kalbėdavo, lyg ką tai mėgdžiodamas. Roles jie gerai mokėjo, kas iš dalies yra stebėtina, kadangi tik apie 6 savaites pirm vaidinimo jie pradėjo mokintis. Jų režisierius buvo drg. V. Paukštys, kuriam, beje, teko ir pačią komediją supopuliarizuoti, perdirbant iš žemaitiškos ir laužytos tarmės į taisyklingą ir lengvą lietuvių kalbą.

Šį sykį man dar pirmą kartą prisiėjo matyti lošiant A. Bieliauskienę, ir stebėjaus josios gabumais prie romantiško nudavimo ir jos drąsa. Pirmą dar taipgi kartą čia mačiau ant scenos ir Al. Merkevičienę ir P. Norį; ir jiedu lošė taip vykusiai ir naturaliai, kad, rodos, iš darbininkų-mėgėjų negalima būtų daugiau nei reikalauti.

M. Vaicekauskiūtė, J. Nalivaika, V. Paukštys ir P. Bieliauskas yra patyrę ir nuo senai žinomi, kaipo augštai išsilavinę ir gabūs mėgėjai-vaidintojai. Taigi ir šiame veikale kiekvienas buvo savo vietoje, judėjo laisvai; kalbėjo ir gestikuliavo taip naturaliai, kad, rodos, būtų ne ant scenos pagrindų, bet pačiame gyvenime.

Jaunutės Misevičiūtės rolė buvo trumputė, kaip tarnaitės, bet jinai ją visai gabiai atliko, ypač simpatiškai, kur reikėjo, paverkšleno.

Tas veikalas reikėtų ir kitur dar pakartoti; galima būtų jį pakartoti artimose apielinkėse, arba net ir pačiame Brooklyne. Daugelis, kurie jį matė kartą, eitų pasižiūrėt ir antrą.

Rolės buvo tokios: Glemžys—V. Paukštys; jo žmona—M. Vaičekauskiūtė; Karša, Glemžio uošvis,—J. Nalivaika; Zinajida, Karšos pati, A. Merkevičienė; Kuchmisteris Sakerdonų Sakerdonas Terlė — P. Noris; Modininkė — Rozalė Burbonienė—A. Bieliauskienė; Katrė, Glemžių tarnaitė—Misevičiūtė; Jokūbas, Terlės tarnas, P. Bieliauskas.

Po vaidinimui buvo šokiai prie skardžios Retikevičių orkestros.

V. Rep.

Iš Drg. L. Prūseikos 25 Metų Literatinių Sukaktuvių Paminėjimo

Nei vienas asmuo nepadarė tokios žymės Amerikos lietuvių darbininkų judėjime, kaip drg. L. Prūseika. Niekas kitas tiek neprisidėjo ir prie literatiniai-darbininkiško t o n o pakėlimo mūsų laikraščiuose. Nepaprastas, kaip literato, drg. Prūseikos talentas žiba ir iš po jo plunksnos išėjusiose knygose. Kaipo iš minių tribūno-kalbėtojo, visi mes esame iš jo mokinęsi. Kaipo iš lietuvių darbininkų judėjimo organizatoriaus ir, taip sakant, gaspadoriaus, mes visi galėtume ir turėtume dar iš drg. P r ū s e i k os pasimokinti. Jo draugiškumas ir darbininkiškas sukalbamumas yra žinomas visai lietuviškai Amerikai.

Visą tą drg. Prūseikos veikimą, nuotaiką ir ypatybes įvertindami, tai ir sugužėjo pereitą šeštadienį Brooklyno ir apielinkių darbininkai pasveikinti 25 metų jo literatinio darbo sukaktuvėmis, kurių minėjimą surengė pirmoji kuopa Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos, kurios tėvu taipgi yra drg. Prūseika. "Laisvės" svetainė dar niekad nebuvo po savo stogu turėjusi tiek publikos, kaip šį sykį. Laike programos žmonės nebesutilpo į svetainę; dar buvo prisigrūdę koridoriai.

Pirmininkavo drg. Bondžinskaitė. Sveikindami drg. Prūseiką, atžymėdami jo užsitarnavimus, kalbėjo drg. Žaldokas, Butkus, Dr. J. J. Kaškiaučius, Abekas ir R. Mizara. Per drg. Butkaus rankas vietiniai ir apielinkių draugai sudėjo lėšų nupirkt drg. Prūseikai Encyklopedia Britannicą, naujausią laidą, už $175 su centais. Drg. Butkaus pranešimas apie tą dovaną iššaukė didelį pasitenkinimą publikoje.

Jautrią prakalbėlę, vardu Lietuvių Darb. Jaunuolių Kliubo, pasakė Jurkevičius.

Plačiausia prakalba tai buvo drg. Mizaros, kuris pamatiniai, su faktais rankose, padarė peržvalgą drg. Prūseikos darbuotės tarp lietuvių darbininkų, surišdamas tatai su pažanga mūsų judėjimo, kuriame drg. Prūseika visuomet buvo ir tebėra toks svarbus veiksnys.

Prakalbos neišsigimė į vien asmens gyrimus, bet suteikė klausytojams ir gerų pamokų, daugeliui, be abejo, pakeldamos dvasią ir paakstindamos prie veikimo darbininkiškame judėjime.

Po visų kitų, buvo pašauktas pats drg. Prūseika tarti savo žodį. Jis kelias minutes tekalbėjo, žymėdamas savo evoliuciją linkui bolševizmo. Nors jam sukako 25 metai literatinės darbuotės, tačiaus, 23 metai veiklaus dalyvavimo darbininkų judėjime. Du pirmuosius metus jis išėjo evoliuciją iš tautininko į socialistus. Paskui gi jau buvo laipsniškas žengimas augštyn į bolševizmą, kurio pagrindais galutinai atsistojo 1917 metais.

Drg. Prūseika pabrėžė, kad jeigu jam pavyko ką naudingo padaryt darbininkų judėjime, tai vyriausia todel, kad jis visuomet skaitėsi su nuomone draugų darbininkų. Tai buvusi jo taisyklė, kuri prilaikiusi jį nuo iškrypimų.

Kai del dailiškos vakaro programos,—lipšniai padainavo drg. Marg. Česnavičiūtė ir Velička, ir pavieniui ir kaipo duetas. Viena mergaitė iš Ateities Žiedo gabiai padeklamavo. Skambiai dainavo Aido Choras, vadovaujamas Šalinaitės.

Programai įpusėjus, beje, Ateities Žiedo jaunuolių būrys sutartinai sveikino drg. Prūseiką amerikonišku būdu "rah-rah" ir t. t., šaukdamas, "čyrindamas," kas pridavė ir visiems entuziazmo.

Retikevičių orkestra iš penkių muzikantų veltui griežė ir taip skardžiai, kad sienos lingavo.

Buvo, suprantama, ir telegramomis bei raštu pasveikinimų drg. Prūseikai; čia juos ir paduodame:

Gruodžio 6, 1929.

Drg. L. Prūseika,
46 Ten Eyck St.,
Brooklyn, N. Y.

Mielas Drauge:—

Varde dienraščio "Vilnies" Redakcijos sveikinu Tave sulaukusį 25 metų sukaktuves savo literatinio darbo ir lojalaus tarnavimo darbininkų judėjimui. Priimkie mūsų širdingiausius linkėjimus toliaus eiti šiuo keliu.

Būk sveikas ir dirbk atsidavusiai, ištikimai darbininkų klasei!

Tebus Tau lemta sulaukti kitų 25-metinių sukaktuvių.

Lai tavo energija ir spėka muša priešus.

Lai tavo aštri plunksna drasko priešui krūtinę.

Tegyvuoja mūsų Partija, kuriai tarnauji, ir Komunistų Internacionalas.

Draugiškai,

V. ANDRULIS.

Detroit, Mich.

Drg. L. Prūseikai.

Sveikiname gerbiamą draugą sukaktuvėmis 25 metų literatinės darbuotės.

DETROITO DRAUGAI.

Chicago, Ill.

Drg. L. Prūseikai.

Mes sveikiname Jus 25-metinėmis sukaktuvėmis Jūsų literatinio darbo ir ištikimo tarnavimo darbininkų judėjimui. Nuoširdžiausius siunčiame linkėjimus.

F. STANKUNAS.
K. MENKELIŪNIŪTĖ.
D. BAUKIUTĖ.
A. KVEDERAS.

Drg. L. Prūseikai A. L. D. L. D. Centro Komitetas, kaipo savo nariui, pirmininkui, pačios organizacijos tvėrėjui ir nenuilstamam darbininkų veikėjui, literatui ir kalbėtojui, šio jubilėjaus proga, siunčia savo draugišką pasveikinimą ir linki Tau, drauge, darbuotis nenuilstamai dar bent 25 metus, ne mažiau.

IG. BEČIS
Vardu A. L. D. L. D. C. K.

Brooklyno Aido Choras iš pat gilumos širdies sveikina Draugą L. Prūseiką šiomis šimtmečio bertainio sukaktuvėmis jo literatinio veikimo ir revoliucinio darbo. Sveikiname ir valio jam sakome, kaipo talentingiausiam žurnalistui, kaipo nepavaduojamam kalbėtojui ir kaipo mūsų didiečių, taip ir visų pažangių Amerikos lietuvių darbininkų mylimiausiam draugui, mokytojui, vadui ir organizuotojui.

Linkime Draugui Prūseikai ilgiausių metų, stipriausios sveikatos ir kloties mūsų revoliucinio judėjimo kūryboje.

AIDO CHORAS.

Brangus Drauge:

Mes, L. D. S. A. 132-ra kuopa, Ridgewoode, sveikiname Jus, drauge, su 25 metų literatinėm sukaktuvėm. Linkime sveikatos ir nenuilstančios energijos darbuotis mūsų tarpe darbininkų labui dar daug, daug metų.

Draugiškai Jūsų,

ORG. A. BLOZIENĖ.
SEKR. S. KAZOKITĖ.
IŽD. N. BUTKIENĖ.

Cliffside, N. J.

Brangus Drauge:

Gailiuosi, kad negaliu dalyvauti tavo, drauge, šiose iškilmingose ir begaliniai svarbiose 25-kių metų literatinio darbo sukaktuvėse. Bet visa draugiškumo širdžia velinu tau, drauge, idant dar per didesnį skaičių metų dirbtum literatinį, agitacijos bei propagandos darbą darbininkų naudai.

Draugiškai,

K. STEPHANS.

"Vaina" Ratelninkų Susirinkime

J. Šartvietis Išmestas iš Ratelio. Vaitukaitis Padėtas ant Pasitaisymo. Kova Prieš Dabartinius Lokalo Viršininkus.

7 d. gruodžio, 105 Montrose Ave. svetainėje, ratelninkai atlaikė savo šurum-burum susirinkimėlį iš 22 asmenų. Jo tikslas, tai prisirengti prie kriaučių 54-to Skyriaus susirinkimo, kuris įvyks 11 d. gruodžio unijos svetainėje, 7:30 val. vakare.

Susirinkime ne tik buvo vyriausis klausimas prisiruošti prie rinkimų, bet nusitiesti ir liniją sekamam pusmečiui, kaip kriaučiuose veikti, kad progresyvius išgujus iš lokalo valdybos, o pasidėjus tokius, kaip A. Bubnys, ar buvusius kontraktorius Michelsonus į lokalo valdybą.

Juk tai ne menkos vertės "idealas"! Kad tą "idealą" pasiekti, tai reikia savo ratelis disciplinuoti taip tampriai, kad bi ratelio viršyla pirštą prie rato pridės, ir jis suksis tai į vieną pusę, o jeigu nori, tai į kitą pusę dūzgia ratas.

Tuojau iškeliama J. Šartviečio reikalas, kad jis užsižavėjo lokalo vienybe ir rimtai sugyvena su komunistais. "Tokia padėtis negali būti," pareiškia Glaveckas, "jeigu mes nesipešam, tai nesinori nei į tuos lokalo susirinkimus eiti," tęsia toliau Glaveckas: "Mes negalime lokale turėti bendrus reikalus, mes turime vesti kovą prieš komunistus, o toks Šartvietis uodegon įsikirtęs komunistams tarnauja. Ar mes vieni turime lokalą valdyti arba komunistai, o kito kelio negali būti," pareiškia ratelio tūzas.

Prasideda Šartviečio "teismas." Tiškus reikalauja Šartvietį prisipažinti kaltu.

Šartvietis sako: "Man rūpi kriaučių vienybė, o ne pjovynės. Aš dirbu su komunistais antri metai lokalo valdyboje, ir aš nemačiau, kad komunistai ką kriaučiams blogo veiktų. Jie veikia del visų, idant būtų gerai, nesipjautų, nesivaidytų tarp savęs... Aš kiaurai nesutinku nei su Glavecku, nei su Tiškum, nei su Michelsonu, kad komunistas ir geriausiai darytų, bet jei tik komunistas, tai spjaudyk, niekink, paškudyk jį. Aš toj pozicijoj nestoviu ir prieš jus, murziai, atsiprašymo nedarau ir nedarysiu."

Tuojaus duoda įnešimą, kad Šartvietį išmesti lauk iš ratelio. Įnešimas tampa paremtas. Masiulis sako: " Pabarsim, ir užteks, nemeskim lauk." Tūzai ratelio surinka: "Sėsk, o ir tave josime!..."

Kalba Stanaitis; tas nurodinėja, kad čia yra purvina politika, o daugiau nieko. Jo nuomone, negalima vieniems laikyti lokalą, kad reikia visiems sutikime dirbti bendrai del kriaučių reikalų.

P. Blažaitis taip pat nurodo, kad kaip dabar yra lokalo valdyba, tai puiki valdyba, ir nereiktų pulti ir atakuoti tuos žmones, kurie reikalus atsargiai veda. Jo nuomone, verčiau sutikime sugyventi, o ne šlykščius užpuolimus daryti, kurie jokio pagrindo gyvenime neturi.

Reikalauja balsuoti.

Paleidžia nubalsavimui, ir gauna 12 balsų prieš 10, kad Šartvietis turi būt išmestas iš ratelio.

Šartvietis atsistoja ir padaro pareiškimą: "Aš pirmiau netikėjau, kad socialistai yra darbininkų vienybės ardytojai. Dabar aš matau... Kuomet lokale eina reikalai tvarkingai, rimtai, tai tokie purvini Glaveckai, Michelsonai, Bubniai ir kiti trokšta rietynių. Jums sykį pavyko prigauti kriaučius ir išprovokuoti muštynes po policijos priedanga, bet dabar nepavyks! Jūs netrokštate mūsų kriaučiams gero! Jūs norite jų duona ir druska žaisti savo purviną politiką kriaučių lokela. Aš būsiu jūsų priešas, nes aš noriu, kad lokale būtų vienybė. Jūs ją ardote, pradėdami savo susirinkimus, bet aš manau, kad kriaučiai nors kartą jus rimtai pažabos."

Padaręs tokį pareiškimą, Šartvietis apleido ratelninkų susirinkimą.

Iš eilės imtas Vaitukaitis nagan, kad perdaug susigiminiavęs su komunistais. Visur jie matę Vaitukaičio tarnavimą komunistams, o ne kriaučiams. Vaitukaitis taip pat teisinosi, kad vienai ir antrai frakcijai išimtinai laikyti lokalo vairą, tai negera ir jis mano, kad reikia ne kovos su komunistais ieškoti kriaučių lokale, bet kuo geriausia sugyventi, ieškoti mūsų lokalui didesnių teisių pas Joint Boardo viršininkus, kad tuom mūsų nariai daugiau duonos turėtų, o ne vaidų. Vaidai ateina ir nejieškant jų.

Paduoda įnešimą, kad ir Vaitukaitį išmesti iš ratelio. Balsuojama. Penki balsai, kad išmest, o 17, kad tegul pasilieka. Vadinas, dar per bėdą Vaitukaitis pasiliko ratelninku...

Padarę visas disciplinos machinacijas, ratelninkų lyderiai ėjo prie statymo kandidatų į sekamų metų lokalo valdybą. Bet aš tuom tarpu išėjau, tai nežinau, ką pastatė į šertviečio ir į kitų vietas.

Bet, mano manymu, tokiems murziams lyderiams kriaučiai turėtų biskį užvežti per kepurę, ir kur yra toks ratelninkas valdyboje, išmesti iš valdybos, o padėti tokius žmones, kurie nori mūsų lokalui vienybės ir gerovės. Toks erštas, kaip Michelsonas, turėtų eiti kiaulių ganyti, o ne dar lokalo valdyboje būti ir organizuoti sklokas, trukšmą ir pjovynes lokalo susirinkimuose kelti.

S. Šmuila.

TEATRAS-DAINOS-MUZIKA

ŠIANDIEN PER RADIO

Šį vakarą brooklyniečiai ir apielinkiečiai, užsitaisykit savo radio priimtuvus (kurie turite), tai, lygiai 10 val. išgirsite dainuojant "Aido" Choro merginų sikstetą, pianu palydint jų mokytojai Šalinaitei. Dainuos iš stoties WNJ (Newarke). Be jų dainų, Angela Valenčiūtė skambins pianu solo. Viso programa tęsis pusę valandos.

K.

SUSIRINKIMAI

LYRIEČIŲ DOMEI!

Lyros Choro metinis susirinkimas įvyks antradienį, gruodžio 10, 1929, paprastoj vietoj, 8-tą val. vakare. Visi nariai, būtinai dalyvaukite, nes yra daug svarbių dalykų aptarimui. Taipgi bus naujos valdybos rinkimas. Tat visi kaip vienas pribūkite.

SEKR.

IŠRANDAVOJIMAI

PASIRANDAVOJA 1 arba 2 kambariai, šviesūs, yra šiluma, arti eleveiterio. Klauskite telefonu: Skidmore 1872. (293-294)

PARDAVIMAI

PARSIDUODA kendžių, ice cream ir stationery štoras. Prie štoro yra du kambariai; biznis įdirbtas, randa nebrangi; savininkas turi du bizniu, už tai parduoda. Pasinaudokit, proga. Kreipkitės po num. 16 Olive St., prie Grand St., Brooklyn, N. Y. 292-97

New York Times Square — Brooklyn Flatbush ties DeKalb

PARAMOUNT PUBLIX THEATRES

"BUDDY RODGERS" su nauja mergina veikale
"HALF WAY TO HEAVEN"
(Pusiaukelėje į Dangų)
Paramount'o Visa-Kalbančiame Judyje su JEAN ARTHUR, pirmaujančia vaidintoja "Fu Manchu!"
Marie Dressler ir Polly Moran
"DANGEROUS FEMALES"
(Pavojingos Moteriškės)
Paramount-Christie Komedijoj

N. Y. Paramount — BEN BLACK ir Paramounto Scenos Benas. Taipgi Kitos Patraukiančios Teatrinės Naujenybės!

Brooklyn Paramount — RUDY VALLEE Asmeniškai! ir savo Originallais Connecticut Yankees!

Taip pat BOB WEST ir Pritraukianti Scenos Įvairumai!

LIETUVIŲ VALGYKLA

Visokių Rūšių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerikonišku Stilium

Pavalgius čia malonu būti, pasišnekučiuoti su kitais, arba ramiai pasiskaityti.—Sykį atsilankę, persitikrinsit.—Pabandykit!

Lorimer Restaurant

J. MARČIUKIENĖ
SAVININKĖ

417 Lorimer Street ("Laisvės" Name), Brooklyn, N. Y.

TELEPHONE, STAGG 9105

DR. A. PETRIKA
LIETUVIS DENTISTAS
X-Spindulių Diagnoza
221 South 4th Street
(Priešais Bridge Plaza)
BROOKLYN, N. Y.

VALANDOS:
10-12 prieš piet.; 2-8 po piet.
Ketvergais ir subatomis iki 6 val.
Penktadieniais ir sekmadieniais tik sulyg sutarties.

Tel., Stagg 7057

STEPHEN BREDES, JR.
LIETUVIS ADVOKATAS
197 Havemeyer Street
(Williamsburg Bridge Plaza)
Brooklyn, N. Y.

WALANDOS:
Nuo 9 ryte iki 6 po pietų.
REZIDENCIJOS ANTRAŠAS:
65-02 Grand Avenue,
Maspeth, L. I.
Tel., Juniper 6776.

DR. A. L. CEASAR
DAKTARAS ir CHIRURGAS

Specialistas del visų ligų ir operacijų: Akių, Ausų, Nosies ir Gerklės. Naujausi Diagnozo ir Gydymo būdai.

127 East 84th Street
(Tarpe Park ir Lexington Aves.)
NEW YORK CITY

VALANDOS: 10-12 A. M.; 6-8 P. M.
Nedėliomis 10 A. M. iki 1 P. M.

Tel. Stagg 9938

DR. MENDELOWITZ

Sugrįžo atgal į Williamsburgh ir čia jis tęs savo praktikavimą medicinoje.

Jo nauja gyvenimo vieta:
319 Hooper Street
BROOKLYN, N. Y.

SKANIAI PAVALGYSITE PAS
A. VELIČKĄ ir P. SIAURĮ

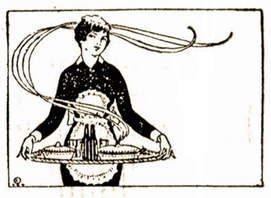

Tai žmonės, kurie tikrai rūpinasi patenkinimu savo kostumerių. Valgius laiko šviežius ir pagamina skaniai.

Jie laiko daugeliui žinomą

REPUBLIC LUNCH
475 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Telephone: 0783 Stagg

J. LeVANDA
(Levandauskas)
GRABORIUS
(Undertaker)
107 Union Avenue
(arti Grand Street)
Brooklyn, N. Y.

LIETUVIS
FOTOGRAFAS ir MALIORIUS
DARBĄ ATLIEKA GERAI IR PIGIAI

Nufotografuoja ir numaliuvoja visokius paveikslus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais.

TEL.: Triangle 1450

Kreipkitės šiuo adresu:

JONAS STOKES
173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

Telephone: Stagg 4409

A. RADZEVIČIUS
GRABORIUS
(UNDERTAKER)

416 Metropolitan Avenue
(Arti Marcy Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

VIDURIAI UŽKIETĖJĘ?

Kendrick's Herb Laxative yra Padaryta iš Grynų Žolių ir Neturi Savyje Jokių Chemikalų

Šis vaistas neužtraukia papročio ir atliuosuoja vidurius ir pagelbsti sugrąžint naturalį vidurių malimą. Nereikia virint, o tik sumaišyt su vandeniu ir užsigert einant gult. Visiškai nekenksmingas, ir galima duot vaikams, kūdikiams, lygiai kaip ir suaugusiems. Kaina 60c, o per paštą 65c.

KUNDROTO APTIEKA
229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Telephone, Greenpoint 2320

J. GARŠVA
GRABORIUS
UNDERTAKER
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas vestuvėms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
264 Front St., C. Brooklyn, N. Y.